

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему:

“Облік, аудит та економічний аналіз формування, розподілу і використання прибутку”

Виконала: студентка групи ОО(ст)-21
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Базюк Мирослава Іванівна

Керівник: к.е.н., доц. Шкроміда Н.Я.

Рецензент: к.е.н., доц. Русин Р.С.

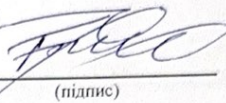
Івано-Франківськ – 2024 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Баланюк І.Ф.

"29" листопада 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТКИ

Базюк Мирослави Іванівни

1. Тема роботи: "Облік, аудит та економічний аналіз формування, розподілу і використання прибутку"

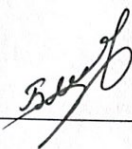
керівник роботи: кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Шкроміда Н.Я.

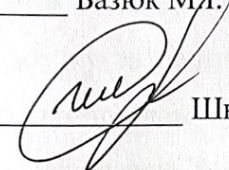
2. Перелік питань, які потрібно розробити: економічний зміст та значення прибутку підприємств; основні принципи класифікації прибутку та порядок його формування, нормативно-правове регулювання обліку, аудиту та аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємств; організація і методика обліку доходів та витрат діяльності підприємства; методичні особливості формування, розподілу і використання прибутку підприємства в системі обліку та звітності; аудит фінансових результатів (прибутку): організація і методика; аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства; оцінка показників рентабельності підприємства; шляхи забезпечення прибутковості діяльності підприємства.

3. Дата видачі завдання 04.12.2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Теоретичні основи обліку, аудиту та аналізу прибутку підприємства	17.02.2024 р.	Виконано
2.	Організаційно-методичні аспекти обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності ТОВ "ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ"	18.03.2024 р.	Виконано
3.	Аналіз прибутковості діяльності ТОВ "ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ" та шляхи його нарощення	19.04.2024 р.	Виконано

Студент Базюк М.І.

Керівник роботи Шкроміда Н.Я.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу

студентки групи ОО(ст)-21 Базюк Мирослави Іванівни

на тему:

“Облік, аудит та економічний аналіз формування, розподілу і використання прибутку”

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що інтеграція України у світовий європейський простір вимагає перегляду організаційно-економічного механізму регулювання прибутку та пошуку підходів до подолання проблем, пов'язаних із формуванням, розподілом і використанням прибутку в умовах економічної нестабільності. Ефективне формування, розподіл і використання прибутку є ключовими факторами стійкого розвитку підприємства та його конкурентоспроможності на ринку. Таким чином, існує постійна потреба в аналізі, систематизації та узагальненні обліково-аналітичної інформації. Водночас, ефективність управління визначається рівнем обліково-аналітичного забезпечення системи прибутку.

Кваліфікаційна робота виконана відповідно до мети та завдань на основі використання матеріалів діяльності ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ”. Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти організації і методики обліку, аналізу та аудиту формування, розподілу і використання прибутку підприємства. Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ”.

Метою роботи є дослідження та узагальнення теоретичних та практичних положень щодо обліку, аудиту та економічного аналізу формування, розподілу і

використання прибутку досліджуваного підприємства.

У першому розділі дипломної роботи розкрито економічний зміст та значення прибутку у фінансово-господарській діяльності підприємства, розглянуто процеси формування прибутку, що є важливими об'єктами обліку і аудиту. Також було висвітлено нормативно-правове регулювання цих процесів, що підкреслює важливість дотримання законодавчих вимог у цій сфері.

У другому розділі дипломної роботи розглянуто особливості організації та методики обліку доходів та витрат, методичні особливості формування, розподілу і використання прибутку, а також аудиту фінансових результатів.

У третьому розділі дипломної роботи проведено аналіз динаміки та структури прибутку підприємства, а також оцінку рентабельності і ефективності використання прибутку підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення роботи доведені до прикладних рекомендацій і можуть бути впроваджені в діяльність ТОВ "ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ".

Загальний висновок. Кваліфікаційна робота Базюк Мирослави Іванівни на тему "Облік, аудит та економічний аналіз формування, розподілу і використання прибутку" є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам, що визначені до такого виду робіт, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування".

Рекомендується до захисту з оцінкою "відмінно".

Науковий керівник
кандидат економічних наук
доцент кафедри обліку і оподаткування
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Шкроміда Н. Я.

"26" травня 2024 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

студентки економічного факультету Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника Базюк Мирослави Іванівни

на тему:

«Облік, аудит та економічний аналіз формування, розподілу і використання
прибутку»

Актуальність теми. В умовах постійних змін у економічному середовищі, конкуренції на ринку та нестабільності у фінансовій сфері, ретельний аналіз формування, розподілу і використання прибутку стає критично важливим для успішного функціонування підприємств.

Зокрема, в контексті загальних змін у світовій економіці та зростання конкуренції на ринку, підприємствам необхідно ефективно управляти своїми фінансовими ресурсами для забезпечення оптимального рівня прибутку. Аналіз формування прибутку дозволяє виявити потенційні джерела прибутку та розробити стратегії для їх використання.

Якість проведеного аналізу проблеми полягає у обґрунтуванні теоретичних та методичних аспектів обліку, аналізу та аудиту формування, розподілу та використання прибутку підприємства.

Результати дослідження викладені у логічній послідовності, поставлені мета і завдання у роботі є розглянутими та завершеними конкретними висновками та рекомендаціями, які мають практичну цінність та можуть бути реалізовані у діяльності підприємства.

Практична цінність висновків і рекомендацій полягає в можливості застосування отриманих результатів для покращення фінансового стану ТОВ «ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ» та підвищення його конкурентоспроможності.

Загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи. Дипломна робота Базюк Мирослави Іванівни на тему «Облік, аудит та економічний аналіз формування, розподілу і використання прибутку підприємства» відповідає вимогам, що визначені до такого виду робіт, проведені дослідження носять закінчений характер і можуть бути представлені до захисту з високою позитивною оцінкою, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

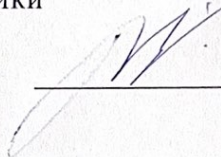
Рецензент

кандидат економічних наук

доцент кафедри економічної кібернетики

Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника

Русин Р.С.

“26” травня 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП		3
РОЗДІЛ I	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
1.1.	Економічний зміст та значення прибутку підприємств	6
1.2.	Основні принципи класифікації прибутку та порядок його формування	8
1.3.	Нормативно-правове регулювання обліку, аудиту та аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємств	15
РОЗДІЛ II	ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ»	
2.1.	Організація і методика обліку доходів та витрат діяльності підприємства	20
2.2.	Методичні особливості формування, розподілу і використання прибутку підприємства в системі обліку та звітності	32
2.3.	Аудит фінансових результатів (прибутку): організація і методика	39
РОЗДІЛ III	АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ» ТА ШЛЯХИ ЙОГО НАРОЩЕННЯ	
3.1.	Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	44
3.2.	Оцінка показників рентабельності підприємства	53
3.3.	Шляхи забезпечення прибутковості діяльності підприємства	62
ВИСНОВКИ		67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		69
ДОДАТКИ		73

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Економічний зміст та значення прибутку підприємств

Економічний зміст і значення прибутку відіграють важливу роль у бізнес середовищі, оскільки прибуток є не лише показником фінансового успіху підприємства, але й відображає ефективність використання ресурсів, які можуть включати грошові кошти, технічне оснащення та інші оборотні та необоротні активи. Даний показник є одним із найважливіших, враховуючи оцінку продуктивності та конкурентоспроможності підприємства в контексті ринкової динаміки та стратегічного планування.

Для підприємства надзвичайно важливим є значення прибутку, оскільки він, являє собою, основне джерело фінансування подальшого розвитку, інвестицій у нові проєкти, масштабування бізнесу. Крім того, він являє собою основу формування резервів, завдяки яким можна покрити непередбачені витрати, або безнадійну заборгованість.

Проаналізувавши нормативно-правові документи, можна дійти висновку, що найбільш розгорнуту відповідь, щодо суті прибутку наведено в Господарському кодексі України, за яким: “прибуток суб’єкта господарювання є показником фінансових результатів його господарської діяльності, що визначається шляхом зменшення суми валового доходу суб’єкта господарювання за певний період на суму валових витрат та суму амортизаційних відрахувань” [1].

В той час, Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” визначає прибуток як суму, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати [2].

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансової звітності”, більш детально дає визначення даному поняттю, як: «загальний

сукупний прибуток – це зміна у власному капіталі впродовж періоду у результаті операцій та інших подій за виключенням операцій із власниками, якщо останні діють відповідно до прав та обов’язків власників [3].

На відміну від усіх попередніх документів Положення стандарт бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”, не включає в себе трактування, саме “прибутку”, проте визначає його види:

- обліковий прибуток – вартісне вираження фінансового результату до оподаткування відповідно до даних бухгалтерського обліку, яке подається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) за звітній період;
- податковий прибуток – фінансовий результат діяльності підприємства відповідно до вимог податкового законодавства (Податкового кодексу України) [4].

Враховуючи, проаналізовані вище нормативно-правові документи, варто зазначити, що кожен з них по-різному трактує поняття “прибуток” або його види. Проте, варто виділити, що дане визначення відсутнє у податковому законодавстві, що зумовлено цілями оподаткування.

Багато визначень поняття “прибуток” можна зустріти в економічній літературі. Сучасні вчені, не менш активно розглядають поняття прибутку.

Так, Бланк І. О. вважає, що прибуток – це втілений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення підприємницької діяльності [5].

Схоже твердження наводять Олексієнко В. М. : “прибуток – відображений у вартісному вираженні чистий дохід організації, що припадає на інвестований капітал, відображає винагороду за ризик ведення підприємницької діяльності, фактично є позитивною різницею між сукупним доходом та понесеними витратами для його отримання” [6].

Досліджувана економічна категорія активно досліджується і розглядається вітчизняними вченими-економістами.

Так Загородній А. Г., дає наступне визначення: “прибуток – це економічна категорія, що визначається як різниця між валовим вибором (без податку на додану вартість і акцизного податку) та витратами на виробництво продукції і її реалізацію” [7].

За визначенням Ткаченко Н. М., прибуток (збиток) – є основним узагальнюючим показником господарської діяльності підприємства. Балансовий прибуток (збиток) – це сума доходів (збитків) від реалізації продукції, робіт чи послуг, а також доходів від інших операцій, зменшених на суму витрат звітного періоду [8].

В той час, Бутинець Ф. Ф. вважає, що “прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати” [9]. Схоже визначення дає Задорожна Н. В.: “прибуток – це сума коштів, на яку дохід підприємства перевищує його витрати” [10].

Коробов М. Я. дає наступне визначення: “прибуток – частина додаткової вартості товару, який продається організацією, що залишається під контролем підприємства після погашення виробничих витрат” [11].

Відповідно Савицька Г. В. стверджує: “прибуток – це та частина чистого доходу, створеного в процесі виробництва та реалізованого в сфері обігу, який безпосередньо отримує підприємство за певний час та за певних умов господарювання” [12].

Іншої думки, щодо визначення поняття прибутку притримується Кривицька О. Р., вона визначає прибуток, як кінцевий результат, який створює підприємству фінансові ресурси, що необхідні для розширення його діяльності, необхідні для формування його сталості і конкурентоспроможності на ринку товарів і послуг [13].

На думку Шелудько В. М., прибуток – це результат ефективного управління фінансами господарюючого суб’єкта в цілому [14].

Кузь В. І. у своїх трактуваннях визначає прибуток, як наслідок ефективності діяльності організації щодо створення та продажу додаткової вартості [15].

Схожі твердження наводить Єпіфанова І. Ю. На її думку, прибуток – це кінцевий результат діяльності суб'єкта господарської діяльності, який визначається, як різниця між валовим доходом і валовими витратами, отриманими впродовж здійснюваної ризикової та суспільно-корисної діяльності [16]. Слав'юк Р. А., який вважає, що прибуток – це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання [17], та Шваб Л. І., яка дала визначення, що прибуток – узагальнюючий фінансовий показник діяльності підприємства, визначається як частина виручки, що залишається після відшкодування усіх витрат на його виробничу й комерційну діяльність [18].

Основні підходи до трактування сутності економічної категорії «прибуток» подано у табл.1.1.

Таблиця 1.1

Основні підходи до трактування сутності економічної категорії «прибуток»

Джерело/автор	Визначення поняття “прибуток”
Загородній А. Г.	Прибуток – це економічна категорія, що визначається як різниця між валовим вииторгом (без податку на додану вартість і акцизу) та витратами на виробництво і реалізацію продукції
Ковтун А. В.	Прибуток – частина додаткової вартості товару, який продається організацією, що залишається під контролем підприємства після погашення виробничих витрат
Кузь В. І.	Прибуток – наслідок ефективності діяльності організації щодо створення та продажу додаткової вартості
Олексієнко В. М.	Прибуток – відображений у вартісному вираженні чистий дохід організації, що припадає на інвестований капітал, відображає винагороду за ризик ведення підприємницької діяльності, фактично є позитивною різницею між сукупним доходом та понесеними витратами для його отримання
Кривицька О. Р.	Прибуток – це кінцевий результат, який створює підприємству фінансові ресурси, що необхідні для розширення його діяльності, необхідні для формування його сталості і конкурентоспроможності на ринку товарів і послуг
Шелудько В. М.	Прибуток – це результат ефективного управління фінансами

	господарюючого суб'єкта в цілому
Мочерний С. В.	Економічний прибуток – різниця між загальним доходом організації та економічними витратами, які включають як явні, так і неявні
Єпіфанова І. Ю.	Прибуток – це кінцевий результат діяльності суб'єкта господарської діяльності, який визначається, як різниця між валовим доходом і валовими витратами, отриманими впродовж здійснюваної ризикової та суспільно-корисної діяльності
Слав'юк Р. А.	Прибуток – це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання
Шваб Л. І.	Прибуток – узагальнюючий фінансовий показник діяльності підприємства, визначається як частина виручки, що залишається після відшкодування усіх витрат на його виробничу й комерційну діяльність
Бланк І. О.	Прибуток – це втілений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення підприємницької діяльності

В результаті дослідження сутності поняття “прибуток” очевидно, що в питанні визначення не існує єдиної позиції, яка б відповідала нормативним чи науковим джерелам. Тому варто висловити власне розуміння цієї ключової категорії. Так, прибуток можна розглядати як фінансовий ресурс, який формується підприємством, через відмінність між отриманими доходами від ефективного використання коштів у різних галузях господарської діяльності та витратами, спрямованими на їх отримання. Ці грошові кошти використовуються для підвищення конкурентоспроможності та забезпечення подальшого розвитку організації.

Значення прибутку проявляється у відображенні всіх аспектів діяльності підприємства через його величину. Ці аспекти включають технології, організацію виробництва, систему внутрішнього та зовнішнього управління, особливості діяльності, що впливають на якість та обсяг виготовленої продукції, рівень собівартості, формування цін, а також стан продуктивності праці та інше. Уся діяльність підприємства спрямовується на забезпечення збільшення прибутку.

Прибуток є “захисним механізмом” від банкрутства. Високий потенціал генерування прибутку, дозволяє набагато швидше виходити із кризового становища, відновлювати платоспроможність.

Держава, також зацікавлена в зростанні прибутковості суб'єктів господарювання, оскільки відрахування від їх прибутку становлять значну частину доходів державного, регіональних та місцевих бюджетів. Збільшення обсягів сплачених податків визначає темпи економічного та інвестиційно-інноваційного розвитку країни та окремих регіонів, а також сприяє збільшенню суспільного багатства і, у кінцевому підсумку, підвищенню життєвого рівня населення.

1.2. Основні принципи класифікації прибутку та порядок його формування

Класифікація прибутку відіграє ключову роль у розумінні фінансової стійкості та продуктивності підприємства. Перш за все, така класифікація дозволяє краще зрозуміти джерела та структуру прибутку, що є важливим аспектом для аналізу фінансового стану компанії та розробки ефективних стратегій управління. Наприклад, різниця між операційним, інвестиційним та фінансовим прибутком дозволяє визначити, які конкретно сфери діяльності приносять найбільший внесок у загальний результат.

Додатково, класифікація прибутку є важливою для оптимізації оподаткування та планування податкових зобов'язань підприємства. Знання різниці між різними видами прибутку допомагає визначити оптимальні стратегії з урахуванням податкових вигід та обмежень, що можуть впливати на фінансові рішення та розвиток бізнесу.

Крім того, класифікація прибутку сприяє розумінню його впливу на економіку загалом. Це дозволяє аналізувати та прогнозувати рівень інвестиційної активності, фінансову стабільність та загальний економічний

розвиток на основі різних джерел прибутку. Такий підхід допомагає управлінцям, урядовим органам та економічним аналітикам приймати обґрунтовані рішення з метою підтримки стійкого економічного зростання.

Існує наступна класифікація видів прибутку підприємства:

1. Залежно від виду діяльності, виділяють:

– прибуток від цільової діяльності – це прибуток, отриманий в результаті реалізації товарів (надання платних послуг);

– прибуток від інших видів діяльності – це прибуток від невиробничої діяльності, тобто транспортної, посередницької тощо;

– прибуток від реалізації майна – це прибуток від продажу основних фондів, нематеріальних активів;

– прибуток від позареалізаційних операцій – це прибуток від інвестиційної діяльності, надання майна в оренду, пайової участі в інших підприємствах тощо.

2. Залежно від порядку визначення розрізняють:

– балансовий прибуток – це прибуток, який характеризує кінцевий результат проведення всіх видів діяльності. Обсяг балансового прибутку визначається за даними бухгалтерського обліку;

– оподатковуваний прибуток – це обсяг прибутку, який визначається як різниця між валовими доходами та валовими витратами підприємства-платника податку на прибуток;

– чистий прибуток – це прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства після сплати податку на прибуток та інших податків, обов'язкових платежів і зборів, сплачуваних за рахунок прибутку.

3. Залежно від методики оцінки виділяють:

– номінальний прибуток – це фактично отримана величина прибутку;

– реальний прибуток – перерахований з огляду на інфляцію.

Систематизація видів прибутку підприємства за основними класифікаційними ознаками узагальнена у табл.1.2.

**Систематизація видів прибутку підприємства за основними
класифікаційними ознаками**

Ознаки класифікації прибутку підприємства	Види прибутку за відповідними класифікаційними ознаками
Джерела формування прибутку використані в його обліку	- прибуток від реалізації продукції - прибуток від реалізації майна - прибуток від позареалізаційних операцій
Джерела формування прибутку за основними видами діяльності підприємства	- прибуток від операційної діяльності - прибуток від інвестиційної діяльності - прибуток від фінансової діяльності
Склад елементів, що формують прибуток	- маржинальний прибуток - балансовий чи валовий прибуток - чистий прибуток
Характер оподаткування прибутку	- оподатковуваний прибуток - прибуток, що не підлягає оподаткуванню
Характер інфляційного «очищення» прибутку	- прибуток номінальний - прибуток реальний
Розглянутий період формування прибутку	- прибуток попереднього періоду - прибуток звітного прибутку - прибуток планового періоду
Регулярність формування прибутку	- регулярно формований прибуток - спожитий (розподілений) прибуток
Характер використання прибутку	- капіталізований (нерозподілений) прибуток - спожитий (розподілений) прибуток
Значення підсумкового результату господарювання	- позитивний прибуток - негативний прибуток (збиток)

4. Залежно від мети визначення розрізняють:

- бухгалтерський прибуток – це прибуток, який відповідає балансовому;
- економічний прибуток – це прибуток, який є різницею між виручкою від реалізації та всіма витратами підприємства, в тому числі витратами втрачених можливостей.

Витратами втрачених можливостей прийнято вважати витрати на споживання будь-якого ресурсу, визначені з точки зору використання його не найкращим альтернативним способом.

5. Залежно від розмірів підприємства розрізняють:

– мінімальний прибуток – це прибуток, розмір якого після сплати податків задовольняє власників підприємства відповідно до встановленого мінімального рівня рентабельності на вкладений капітал, тобто кількісно мінімальний рівень рентабельності відповідає рівню середньої потенційної ставки банків по депозитах;

– цільовий прибуток – це прибуток, який визначає цільову функцію діяльності підприємства і залежить від обраної стратегії.

Формування прибутку є однією з ключових аспектів господарської діяльності, який привертає увагу як дослідників, так і практиків. Розуміння процесів формування прибутку вимагає аналізу різноманітних аспектів, включаючи стратегічне планування, управлінське прийняття рішень, оптимізацію ресурсів та впровадження інновацій. У цьому контексті дослідження формування прибутку має велике значення для розвитку ефективних стратегій управління та досягнення фінансової стабільності підприємств.

Під формуванням прибутку розуміють його створення в процесі господарської діяльності підприємства. Управляти формуванням прибутку означає управляти обсягом реалізації продукції, тобто кількістю та ціною продукції, здійснювати діяльність з найменшими витратам [19].

На практиці, прибуток на підприємстві фактично формується під час реалізації продукції. Згідно з законодавством України, момент реалізації визначається датою відвантаження товарів або продукції, а у випадку з послугами - датою їх фактичного виконання або надання. Альтернативно, визначенням моменту реалізації може бути дата отримання платежу від клієнта.

Прибуток, визначений за даними бухгалтерського обліку використовується як податкова база для розрахунку податку на прибуток підприємства (рис. 1.1).

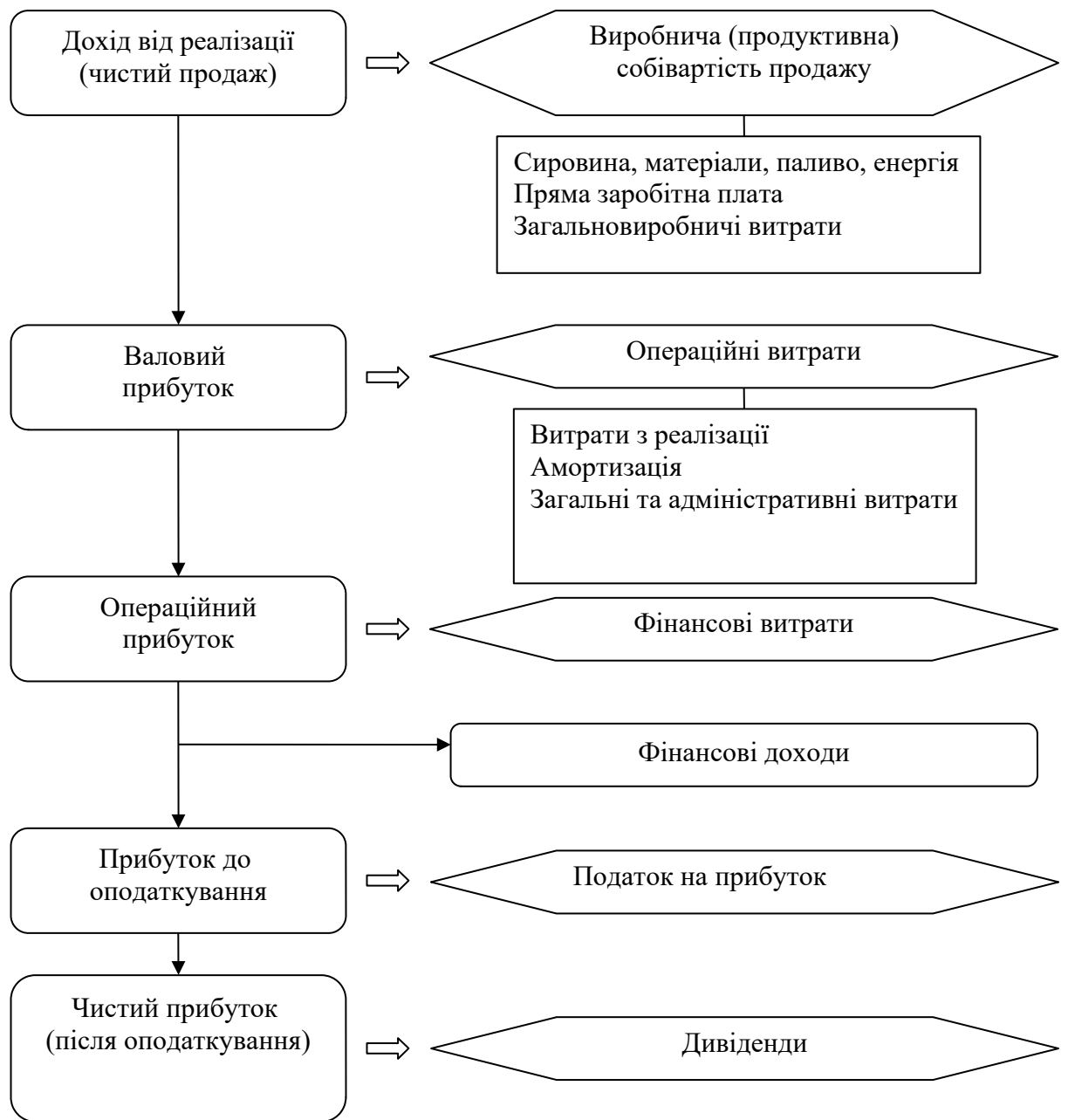

Рис. 1.1. Порядок формування фінансових результатів згідно із національними стандартами бухгалтерського обліку

Прибуток підприємства формується з трьох основних джерел, як:

- 1) прибуток від реалізації продукції: це різниця між виручкою від продажу продукції (без урахування податку на додану вартість і акцизного збору) та витратами на її виробництво;
- 2) прибуток від інших видів реалізації: це дохід від продажу різних активів, таких як майно, основні та нематеріальні активи, цінні папери тощо.

Він визначається як різниця між ціною продажу та балансовою вартістю об'єкта, що продається;

3) прибуток від позареалізаційних операцій: це дохід від різних операцій, таких як спільна діяльність з іншими підприємствами, отримання відсотків за інвестиції у цінні папери, штрафи за порушення контрактних зобов'язань, роялті та інше.

Прибуток підприємства є об'єктивним фінансовим показником, який не може бути безпосередньо контрольованим, тому що вимагає впливу на різноманітні фактори, які його формують. Щоб вплинути на рівень прибутку, потрібно розробити ефективні стратегії, спрямовані на оптимізацію цих факторів.

Складовими системи управління прибутком є:

- управління прибутком на етапі його формування – вибір підприємством стратегії управління прибутком з урахуванням усіх суттєвих факторів впливу;
- управління доходами суб'єкта господарювання – це контроль за окремими складовими сукупного прибутку підприємства;
- управління витратами суб'єкта господарювання – важливий аспект не лише у розрізі управління прибутком, а й у структурі фінансового менеджменту взагалі;
- управління прибутком на етапі його використання – забезпечення стабільного зростання ринкової вартості підприємства та доходів акціонерів [20].

Головними цілями управління формуванням прибутку підприємства є:

- 1) максимізація прибутку, відповідно до наявного ресурсного потенціалу та ринкових умов;
- 2) забезпечення оптимального співвідношення між рівнем прибутку та ризиком;
- 3) збереження високої якості прибутку;
- 4) постійне зростання ринкової вартості підприємства;

- 5) збереження конкурентоспроможності на довгострокову перспективу;
- 6) забезпечення ліквідності та платоспроможності підприємства;
- 7) збільшення його привабливості для інвесторів.

Управління прибутком повинно бути взаємопов'язане з загальною системою управління підприємством, оскільки всі управлінські рішення впливають на рівень прибутку, який в свою чергу є ключовим джерелом фінансування розвитку та збільшення доходів власників і працівників підприємства.

Отже, класифікація та формування прибутку є важливими аспектами фінансової діяльності будь-якого підприємства. Класифікація прибутку відіграє важливу роль у фінансовому управлінні підприємством. Перш за все, вона допомагає в оцінці фінансової стійкості та ефективності підприємства. Класифікація дозволяє визначити, які види діяльності приносять найбільший прибуток та які можуть бути оптимізовані або змінені для покращення результативності підприємства.

Формування прибутку підприємства є складним процесом, який вимагає уваги до різноманітних аспектів діяльності. Максимізація доходів, оптимізація витрат та ефективне управління ресурсами є ключовими складовими успішного формування прибутку.

Формування прибутку - це комплексний процес, який вимагає постійного моніторингу, аналізу та управління різними аспектами діяльності підприємства з метою досягнення максимальної ефективності та стабільності фінансових результатів.

Крім того, збалансоване управління ризиками та прийняття вчасних управлінських рішень, також впливають на рівень прибутку підприємства. Система управління прибутком повинна бути органічно інтегрована з загальною системою управління підприємством. Управлінські рішення у всіх сферах діяльності підприємства повинні бути спрямовані на підвищення рівня прибутку, який є основним джерелом фінансування розвитку та зростання доходів власників та працівників.

1.3. Нормативно-правове регулювання обліку, аудиту та аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємств

Нормативно-правове регулювання обліку, аудиту та аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємств є ключовим елементом функціонування будь-якої економічної системи. Це набір правил, стандартів і законодавчих актів, які визначають порядок ведення обліку, процедури аудиту та методи аналізу фінансової звітності підприємств. Важливість цього питання визначається його впливом на ефективність управління, відкритість та довіру у бізнес-середовищі.

Правильне використання нормативно-правового регулювання забезпечує стабільність та прозорість фінансової звітності, що є ключовим для різних зацікавлених сторін, таких як інвестори, кредитори, державні органи та інші. Відповідно до чітко визначених норм і стандартів, підприємства мають здатність відображати свою фінансову діяльність у відповідності з міжнародними стандартами.

Підтримка ефективного нормативно-правового середовища сприяє збільшенню довіри громадськості та інвесторів до фінансової звітності підприємств, що в свою чергу сприяє розвитку економіки, залученню інвестицій та забезпечує сталий розвиток бізнесу.

Основним документом, який визначає порядок ведення бухгалтерського обліку в Україні, є Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. Цей закон визначає правила ведення обліку та складання фінансової звітності для підприємств, забезпечуючи відповідність до міжнародних стандартів.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) відіграють значну роль у покращенні зрозумілості та прозорості фінансової інформації. Вони встановлюють критерії визнання доходів і витрат, методику оцінки активів і зобов'язань, що дозволяє підприємствам ретельніше оцінювати та управляти ризиками, а також забезпечує аналіз ефективності господарювання для

розробки відповідних стратегій. П(С)БО відповідають МСФЗ, не суперечачи їм. Це свідчить про те, що більшість П(С)БО відповідає певним стандартам МСФЗ. Наприклад, П(С)БО 15 “Дохід” відповідає МСФЗ 18 “Дохід” та включає елементи МСФЗ 20 “Облік державних грантів та розкриття інформації про державну допомогу”. Проте, існують випадки, коли П(С)БО не мають прямих аналогів у МСФЗ, або ж вони адаптовані до національних потреб.

Щодо складання фінансової звітності, основною нормативною базою є НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”. З прийняттям цього стандарту ухвалено наказ Міністерства фінансів України, який відмінив ряд попередніх стандартів, регламентуючи порядок складання фінансових звітів.

Фінансовий результат кожного підприємства, включаючи прибуток або збиток, відображається у фінансовій звітності відповідно до НП(С)БО. Ця звітність надає повну інформацію про його фінансові показники. Потреба у ефективному управлінні підприємством, що призводить до збільшення фінансових результатів, створює необхідність складання фінансових звітів.

Для визначення величини прибутку та податку на прибуток і їх правильного відображення в обліковій та податковій документації необхідно дотримуватися вимог Податкового кодексу України та П(С)БО 17 “Податок на прибуток”. Важливо відзначити, що Податковий кодекс не містить визначень окремих видів діяльності, але пункт 14.1.84 встановлює, що використовуються терміни, що визначені у Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” та відповідних положеннях П(С)БО і МСФЗ.

Суттєвим інструментом реалізації принципів бухгалтерського обліку є План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій. Він забезпечує однакове відображення господарських операцій, накопичення облікової інформації, необхідної для визначення фінансового результату, складання фінансової звітності та проведення економічного аналізу. Наприклад, для реєстрації доходів, витрат та результатів діяльності Планом рахунків передбачені

відповідні рахунки класу 7 “Доходи і результати діяльності” та класу 9 “Витрати діяльності”.

Облік доходів, витрат і фінансових результатів підприємства регулюється великою кількістю нормативно-правових актів, які визначають принципи, методи та способи його організації і методики (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Нормативно-правові акти, які регламентують облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства

Нормативний документ	Призначення
Господарський кодекс України	У ст. 142 дано визначення прибутку суб'єкта господарювання, розкрито порядок використання прибутку (доходу) суб'єкта господарювання. Зазначено, що для цілей оподаткування законом може встановлюватися спеціальний порядок визначення доходу як об'єкта оподаткування
Податковий кодекс України	У Розділі III визначено платників та порядок сплати податку на прибуток підприємств, порядок визнання доходів і витрат підприємства з метою оподаткування
Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”	Регламентує порядок організації та ведення обліку на підприємстві, визначає первинні облікові документи і реєстри бухгалтерського обліку та встановлює загальні вимоги до фінансової звітності, характеризує принципи ведення обліку та складання фінансової звітності, застосування яких дає можливість достовірного відображення в обліку та звітності інформацію про доходи, витрати та фінансові результати
Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”	Визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають при її провадженні
НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”	Визначає зміст і форми фінансової звітності, загальні вимоги щодо розкриття облікової інформації у ній
П(С)БО 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”	Визначає порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності
П(С)БО 15 “Дохід”	Визначає методологічні засади формування в обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
П(С)БО 16 “Витрати”	Визначає методологічні засади формування в обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
П(С)БО 17 “Податок на	Визначає методологічні засади формування в

прибуток”	бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток та її розкриття у фінансовій звітності
Порядок подання фінансової звітності	Встановлює порядок та термін подання фінансової звітності
Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності	Розкриває зміст статей різних форм фінансової звітності
Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства	Визначає порядок формування облікової політики підприємства та зміст розпорядчого документу про облікову політику
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій та Інструкція	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку, зокрема й фінансових результатів

Аудит як одна із форм фінансового контролю розповсюджений у світі та регулюється міжнародними стандартами контролю якості, аудиту, огляду [21]. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають [22].

В залежності від призначення та статусу, нормативні документи можна оптимально представити у вигляді системи з різними рівнями.

Перший рівень, який є законодавчим, встановлює основні принципи та завдання бухгалтерського обліку, а також визначає шляхи його регулювання та організації, а також процедури складання фінансової звітності.

Другий рівень, який має нормативний характер, встановлює основні правила формування повної та достовірної інформації про фінансові результати та процедури подання цієї інформації у фінансовій звітності.

Третій рівень - методичний - надає рекомендації та методичні вказівки з питань обліку фінансових результатів.

Четвертий рівень, що є організаційним, включає в себе внутрішні форми та інструкції, які визначають правила раціональної організації обліку,

використовуючи прогресивні методи та форми обліку, враховуючи специфіку діяльності конкретного підприємства.

Отже, основними нормативно-правовими документами, що регулюють облік доходів, витрат і фінансових результатів підприємств в Україні є: Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, П(С)БО 16 “Витрати”, П(С)БО 15 “Доходи”, Податковий Кодекс України, План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств, організацій та Інструкція про його застосування, Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; накази, розпорядження, листи, роз'яснення міністерств та відомств.

У висновку можна підкреслити, що нормативно-правове регулювання обліку, аудиту та аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємств є ключовим елементом фінансової системи будь-якої країни. Це забезпечує стабільність, достовірність та прозорість у фінансовій звітності, сприяє виваженому управлінню та прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Нормативно-правове середовище стимулює розвиток сучасних стандартів та методик обліку, аудиту та аналізу, а також сприяє впровадженню міжнародних стандартів у фінансову практику. Важливо також враховувати потреби ринку та розвиток економічного середовища для постійного вдосконалення нормативно-правового регулювання з метою підтримки стійкого економічного зростання та конкурентоспроможності підприємств.

РОЗДІЛ II

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ”

2.1. Організація і методика обліку доходів та витрат діяльності підприємства

Правильна організація та методика обліку доходів і витрат становлять невід'ємну складову успішної діяльності будь-якого підприємства. Збалансований підхід до цих процесів визначає можливість точного визначення фінансового стану компанії, прийняття обґрунтованих стратегічних рішень та забезпечення стійкого розвитку. Організація обліку доходів дозволяє збирати та аналізувати інформацію про отримані фінансові потоки, тоді як методика обліку витрат забезпечує контроль та оптимізацію витратних процесів.

Ефективне впровадження системи обліку доходів та витрат передбачає ретельне розроблення та впровадження відповідних методологій. Це включає в себе розробку чітких алгоритмів та процедур обліку, використання сучасних програмних засобів для автоматизації процесів, а також навчання персоналу для правильного використання цих інструментів. Правильно налаштована система обліку дозволяє підприємству не лише ефективно управляти фінансами, а й швидко реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Отже, розглянемо особливості організації та методики обліку доходів і витрат на прикладі ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ”.

Товариство з обмеженою відповідальністю “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” є однією з провідних фінансових компаній, що надає широкий спектр послуг для бізнесу в Україні. Засноване 2020 року, воно вже зарекомендувало себе, як надійний партнер з високим рівнем професіоналізму та індивідуальним підходом до кожного клієнта.

Основними напрямками діяльності ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” є бухгалтерський облік та фінансовий аналіз, податковий консалтинг та фінансове планування, управління. Ці послуги надаються як малим, так і великим підприємствам різних галузей економіки.

ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” володіє значними перевагами на ринку фінансових послуг. Успішність базується на високому рівні професіоналізму команди, гнучкому підході до клієнтів та використанні передових технологій. Широкий спектр послуг дозволяє компанії приваблювати різноманітних клієнтів і забезпечувати їм комплексне обслуговування у всіх сферах фінансової діяльності.

Послуги компанії включають:

- 1) аутсорсинг бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- 2) ведення управлінського обліку;
- 3) вибір оптимальної податкової моделі;
- 4) реєстрація ТОВ, ФОП, ГО, ГС, БФ;
- 5) кадровий облік;
- 6) організація тендерних процедур;
- 7) організація та ведення податкового обліку;
- 8) супровід аудиту грантодавця;
- 9) ведення валютних грантів;
- 10) здача річної звітності;
- 11) розробка фінансової стратегії;
- 12) визначення фінансових показників діяльності;
- 13) бюджетування, планування та контроль.

Один із основних факторів, який дозволяє компанії успішно функціонувати та розвиватися, це її система оподаткування. Вибір єдиного податку 3 групи за ставкою 5% дозволяє спростити податковий облік та зменшити податкові витрати, що, в свою чергу, забезпечує підприємству більшу фінансову стабільність та конкурентоспроможність на ринку.

Організація обліку та звітності відбувається відповідно до чинного законодавства та вимог стандартів бухгалтерського обліку. Використовуються сучасні автоматизовані системи та програмне забезпечення, що дозволяє оптимізувати робочі процеси та забезпечує точність облікових даних. Це забезпечує стабільність та надійність у співпраці з клієнтами та партнерами, а також сприяє збільшенню їх довіри до компанії. Ось кілька з програм, які застосовуються у їхній роботі:

1. BAS - ця програма надає можливості для ведення бухгалтерського обліку, формування звітності та автоматизації бухгалтерських процесів. Вона дозволяє вести облік фінансових операцій, податкових платежів, звітності перед контролюючими органами тощо.

2. Клієнт-Банкінг - даний програмний продукт дозволяє ефективно керувати фінансами потоками, здійснювати платіжні операції, моніторинг рахунків, а також отримувати оперативну інформацію щодо руху коштів.

3. Microsoft Excel - хоча це не спеціалізована програма для бухгалтерського обліку, Excel широко використовується для аналізу фінансових даних, складання звітності, розрахунків та прогнозування.

4. Система електронного документообігу - компанія використовує системи управління документами, що дозволяють зберігати, обробляти та передавати документи в електронному вигляді. Це підвищує ефективність обробки документації та забезпечує зручний доступ до неї для всіх співробітників.

У підсумку, компанія “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” виявляється сильним гравцем на ринку фінансових послуг, здатним забезпечувати своїм клієнтам високий рівень професійних послуг у сфері бухгалтерського обліку, податкового консалтингу та фінансового планування. Її успішність базується на високій кваліфікації персоналу, використанні передових технологій та індивідуальному підході до кожного клієнта.

Компанія володіє стабільними фінансовими показниками та демонструє високий рівень відповідальності у виконанні своїх зобов'язань. Завдяки своєму

професіоналізму та досвіду, вона заслужено займає довіру клієнтів та партнерів і продовжує розвиватися, підтверджуючи своє лідерство на ринку фінансових послуг.

Основною метою організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів є забезпечення ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства та прийняття обґрунтованих стратегічних рішень. Ця система обліку дозволяє компаніям контролювати свої фінансові ресурси, здійснювати аналіз ефективності діяльності, визначати прибуткові та неприбуткові напрямки бізнесу, а також оптимізувати витрати та збільшувати доходи.

Крім того, облік доходів і витрат є необхідною умовою для ведення належної звітності перед податковими органами та іншими зацікавленими сторонами. Це допомагає забезпечити відповідність законодавчим вимогам та уникнути можливих податкових ризиків і штрафів.

Основними завданнями організації обліку витрат і доходів, а також фінансових результатів підприємства є забезпечення:

- правильного визначення та достовірної оцінки витрат, доходів і фінансових результатів діяльності;
- розмежування витрат, доходів і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною групою;
- правильного та повного документального оформлення та своєчасного відображення в облікових регістрах витрат, доходів і фінансових результатів діяльності;
- контролю за правильним визначенням фінансового результату;
- надання повної і достовірної інформації про витрати та доходи діяльності, а також про наявність і використання чистого прибутку (непокритих збитків) для потреб управління.

У структурі бухгалтерії компанії виокремлюються два ключові відділи: комерційний та неприбутковий. На чолі стоїть керівництво, яке включає керівника та операційного директора. Комерційний відділ має свого головного бухгалтера, який керує фінансовим обліком, бюджетуванням та аналізом

фінансових показників у контексті комерційної діяльності. Помічники бухгалтера надають допомогу в щоденних фінансових операціях (див. рис.2.1).

Рис. 2.1. Структура бухгалтерії ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИН”

Неприбутковий відділ, також має свого головного бухгалтера, який відповідає за фінансовий облік, аналітику та звітність в контексті неприбуткової діяльності. Помічники бухгалтера сприяють у виконанні фінансових операцій та аналізу в рамках неприбуткового відділу.

Одним із основних внутрішніх нормативних документів підприємства, який визначає порядок організації бухгалтерському обліку доходів, витрат та фінансових результатів є Наказ про облікову політику, що затверджується наказом керівника підприємства і містить розділ про основні принципи та організацію обліку доходів, витрат і результатів діяльності. Облікова політика на даному підприємстві застосовується таким чином, щоб фінансові звіти

повністю відповідали всім вимогам Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” і кожному конкретному П(С)БО.

Наказ про облікову політику визначає стратегію та правила ведення обліку доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві. Цей документ встановлює процедури та стандарти, які необхідно дотримуватися для забезпечення достовірності та правильності фінансової звітності.

Організація доходів передбачає систематичний облік усіх отриманих коштів від реалізації товарів або послуг, а також від інших джерел, таких як інвестиції чи кредити. Важливо встановлювати правильні методи обліку доходів, щоб уникнути недорахунків чи перевищень.

Стосовно витрат, облікова політика повинна визначати, які витрати включати до складу собівартості продукції чи послуг, а також як визначати та обліковувати витрати на загальнопромислові та адміністративні потреби підприємства. Це допомагає забезпечити точність розрахунків та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Фінансові результати визначаються як різниця між доходами та витратами за певний період. Вони відображають фінансовий стан підприємства та його прибутковість. Облікова політика повинна визначати методи обліку та аналізу фінансових результатів, щоб забезпечити їхню достовірність та зрозумілість для усіх зацікавлених сторін. Це допомагає керівництву приймати обґрунтовані рішення щодо стратегічного розвитку компанії, планування бюджету та інвестиційних проектів.

У Наказі про облікову політику підприємства основні положення з обліку доходів, витрат та фінансових результатів відображаються у формі детального опису та розгорнутої аргументації з метою забезпечення їхнього правильного розуміння та виконання всіма співробітниками, які залучені до фінансового обліку на підприємстві.

У першу чергу, в наказі розкривається визначення та класифікація доходів та витрат. Пояснюється, які саме види доходів враховуються, від чого залежить їхня класифікація. Далі, у наказі встановлюються правила визначення

та обліку доходів та витрат. Описується, як саме проводиться облік доходів та витрат, вказуються методи розрахунку, а також встановлюються вимоги до документального підтвердження отримання доходів та здійснення витрат.

Також у Наказі про облікову політику визначено правила формування та аналізу фінансових результатів. Вказується, яким чином розраховуються фінансові результати, які вони мають компоненти, а також як проводиться аналіз отриманих результатів з метою прийняття управлінських рішень.

Порядок відображення основних положень з обліку доходів, витрат і фінансових результатів в Наказі про облікову політику наведено у табл.2.1.

Таблиця 2.1

Порядок відображення основних положень з обліку доходів, витрат і фінансових результатів в Наказі про облікову політику підприємства

Порядок відображення	Зміст
Вступна частина	Загальна інформація про підприємство та його діяльність
	Підстави для прийняття наказу про облікову політику
Визначення та класифікація доходів і витрат	Опис різних видів доходів та їх класифікація
	Визначення та класифікація витрат згідно з їхнім призначенням
Правила визначення та обліку доходів та витрат	Встановлення методів визначення доходів та витрат
	Правила ведення обліку доходів та витрат у відповідності з прийнятими стандартами
Формування та аналіз фінансових результатів	Опис методів розрахунку фінансового результату та його компонентів
	Правила аналізу фінансових результатів з метою прийняття управлінських рішень
Ведення звітності та подання фінансової звітності	Вимоги щодо ведення обліку та складання фінансової звітності
	Процедури складання та подання фінансової звітності, включаючи терміни та форми подання
Заключні положення	Затвердження Наказу про облікову політику

Для документування операцій з витратами, доходами та фінансовими результатами підприємства використовуються різноманітні первинні документи, але типові форми для них безпосередньо не затверджено. Саме це є особливістю цього процесу. Первинні документи для відображення доходів включають рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, акти

інвентаризації та інші. Для обліку доходів від участі в капіталі використовуються розрахунки та довідки бухгалтерії, а для інших фінансових доходів - договори, акти приймання-передачі тощо.

Щодо витрат, їх документація залежить від їхнього характеру. Наприклад, для відображення витрат здійснюються розрахунки, акти ліквідації, довідки бухгалтерії та інші документи. Аналогічно, інші доходи та витрати відображаються на підставі різноманітних документів у формі договорів, актів оприбуткування, розрахунків бухгалтерії та інших.

Всі ці операції з документами регламентуються графіком документообороту, затвердженим на підприємстві, що забезпечує правильний порядок обліку та обробки документації.

На прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” можна проаналізувати порядок організації та методичку обліку доходів і витрат.

Організація обліку доходів здійснюється за допомогою рахунків 7 класу плану рахунків бухгалтерського обліку. Розглянемо процедуру обліку доходів на кожному з цих рахунків:

1. Доходи від реалізації (70 рах.). Цей рахунок використовується для відображення прибутку від реалізації послуг. Всі доходи, отримані в результаті надання послуг, фіксуються на цьому рахунку. Облік доходів здійснюється на основі документів, таких як рахунки-фактури, накладні, акти виконаних робіт та інші документи, що підтверджують факт реалізації.

2. Інший операційний дохід (71 рах.). На цьому рахунку фіксуються всі інші операційні доходи, які не включені до доходів від реалізації. Це може включати в себе доходи від надання послуг, не пов'язаних з основною діяльністю, а також інші додаткові доходи, такі як отримані від операцій з цінними паперами, здійснені фінансові операції тощо. Облік цих доходів також здійснюється на основі відповідних первинних документів та відповідно до встановлених правил бухгалтерського обліку.

Така система обліку дозволяє підприємству чітко відслідковувати всі доходи, отримані від своєї діяльності, та забезпечує точність та достовірність фінансової звітності.

Основна кореспонденція рахунків з обліку доходів ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” подана у табл.2.2.

Таблиця 2.2

**Основна кореспонденція рахунків з обліку доходів ТОВ “ФІН ІМПАКТ
КОНСАЛТИНГ”**

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1.	Реалізовано замовникам консультаційні послуги	36 “Розрахунки з покупцями і замовниками” 30 “Готівка” 31 “Рахунки в банках”	703.1 “Дохід від надання консультаційних бухгалтерських послуг” 703.2 “Дохід від надання консультаційних аналітичних послуг”
2.	Списано отриманий дохід від реалізації наданих консультаційних послуг на фінансовий результат	703.1 “Дохід від надання консультаційних бухгалтерських послуг” 703.2 “Дохід від надання консультаційних аналітичних послуг”	791.1 “Фінансові результати від надання консультаційних бухгалтерських послуг” 791.2 “Фінансові результати від надання консультаційних аналітичних послуг”
3.	Виявлено у результаті проведення інвентаризації ТМЦ	20 “Виробничі запаси”	715 “Одержані штрафи, пені, неустойки”
4.	Отримано суму штрафу	30 “Готівка” 31 “Рахунки в банках”	715 “Одержані штрафи, пені, неустойки”
5.	Повернено дебіторську заборгованість, раніше визнану сумнівною	38 “Резерв сумнівних боргів”	716 “Відшкодування раніше списаних активів”
7.	Списано заборгованість перед постачальниками та підрядниками після закінчення строку позовної давності	63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”	717 “Дохід від списання кредиторської заборгованості”
8.	Віднесено інший	71 “Інший операційний	79 “Фінансові

	операційний дохід на фінансові результати	дохід”	результати”
--	---	--------	-------------

Облік витрат ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” веде на рахунках класу 9 “Витрати діяльності” у розрізі:

- 1) собівартість реалізованих послуг (903 рахунок);
- 2) адміністративні витрати (92 рахунок);
- 3) витрати на збут (93 рахунок);
- 4) інші витрати операційної діяльності (94 рахунок);
- 7) витрати з податку на прибуток (98 рахунок).

На підприємстві “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” облік собівартості реалізованих послуг є важливим елементом фінансового управління та планування. Цей процес включає в себе детальний аналіз витрат на матеріали, оплату праці та інші витрати, необхідні для надання послуг. Облік собівартості дозволяє ефективно визначати вартість виробництва або надання послуги, а також встановлювати цінову політику та приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо оптимізації витрат та збільшення прибутковості.

Детальний розбір собівартості реалізованих послуг на складові частини дозволяє керівництву підприємства аналізувати ефективність виробництва чи надання послуг та вчасно реагувати на зміни у витратах. Це важливий інструмент фінансового контролю та управління, який сприяє підвищенню конкурентоспроможності та стабільності підприємства на ринку.

ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” для обліку адміністративних витрат використовує рахунок 92 “Адміністративні витрати”. Цей рахунок призначений для фіксації загальногосподарських витрат, що спрямовані на управління та обслуговування діяльності у масштабі всього підприємства. До таких витрат належать витрати на оплату адміністративного персоналу, витрати на оренду та утримання офісних приміщень, комунікації, офісне приладдя та інші витрати, пов'язані з управлінням та забезпеченням роботи органів управління.

Наприклад, за допомогою рахунка 92 “Адміністративні витрати” обліковуються такі види витрат:

- 92.11 - Оплата адміністративного персоналу;
- 92.12 - Витрати на оренду та утримання офісних приміщень.

Крім рахунка 92 “Адміністративні витрати” ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” використовує такі рахунки бухгалтерського обліку для відображення витрат звітного періоду:

- 93 рахунок “Витрати на збут”. Цей рахунок використовується для обліку витрат, пов'язаних зі збутом послуг. Сюди відносяться витрати на маркетинг, рекламу та інші витрати, пов'язані зі збутовою діяльністю;
- 94 рахунок “Інші витрати операційної діяльності”. Цей рахунок використовується для обліку різноманітних витрат, що не відносяться до адміністративних, виробничих або збутових витрат. Сюди можуть включатися витрати на комунальні послуги та інші витрати, що стосуються операційної діяльності підприємства.
- 98 рахунок “Витрати з податку на прибуток”. Цей рахунок використовується для обліку витрат, пов'язаних з оподаткуванням прибутку підприємства. Сюди включають витрати на оплату податку на прибуток.

Аналітичний облік доходів і витрат є ключовим елементом фінансового управління на підприємстві. Цей процес передбачає систематичне збирання, класифікацію та аналіз фінансової інформації щодо доходів та витрат підприємства з метою забезпечення ефективного прийняття управлінських рішень та досягнення стратегічних цілей. Аналітичний облік дозволяє керівництву отримувати об'єктивну та деталізовану інформацію про фінансові результати діяльності підприємства, що є важливим для розробки стратегій розвитку та вдосконалення управлінських процесів.

Основна кореспонденція рахунків з обліку витрат ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” у табл.2.3.

Таблиця 2.3

**Основна кореспонденція рахунків з обліку витрат ТОВ “ФІН ІМПАКТ
КОНСАЛТИНГ”**

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Відображено собівартість реалізованих послуг замовникам	903.1 “Собівартість реалізованих консультаційних бухгалтерських послуг” 903.2 “Собівартість реалізованих консультаційних аналітичних послуг”	231.1 “Витрати на формування собівартості консультаційних бухгалтерських послуг” 231.2 “Витрати на формування собівартості консультаційних аналітичних послуг”
2	Списано собівартість реалізованих послуг на фінансові результати	791.11-12 “Фінансові результати”	903.1-2 “Собівартість реалізованих робіт і послуг”
3	Нараховано заробітну плату адмінперсоналу	92 “Адміністративні витрати”	661 “Розрахунки за заробітною платою”
4	Нараховано ЄСВ на заробітну плату адмінперсоналу	92 “Адміністративні витрати”	651 “Розрахунками із загальнообов’язкового державного соціального страхування”
5	Відображено витрати з комунальних послуг	92 “Адміністративні витрати”	685 “Розрахунки з іншими кредиторами”
6	Віднесено адміністративні витрати на фінансові результати	79 “Фінансові результати”	92 “Адміністративні витрати”
7	Відображено витрати на рекламу	93 “Витрати на збут”	685 “Розрахунки з іншими кредиторами”
8	Інші операційні витрати	94 “Інші витрати операційної діяльності”	685 “Розрахунки з іншими кредиторами”
9	Віднесено витрати на фінансові результати	79 “Фінансові результати”	93 “Витрати на збут” 94 “Інші витрати операційної діяльності”
10	Нараховано податок на прибуток	98 “Податок на прибуток”	641 “Розрахунки за податками”
11	Віднесено податок на прибуток на фінансові результати	79 “Фінансові результати”	98 “Податок на прибуток”

У процесі дослідження організації та методики обліку доходів та витрат діяльності підприємства, виявлено, що ці аспекти відіграють важливу роль у

фінансовому управлінні. Правильно структурований та систематизований облік є ключовим фактором для забезпечення ефективного управління фінансами. Застосування наукових підходів до організації обліку дозволяє отримувати об'єктивну та достовірну інформацію, необхідну для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Застосування сучасних підходів у веденні обліку доходів і витрат є важливим інструментом для фінансового контролю та стратегічним ресурсом для досягнення успішного розвитку підприємства. Такий підхід до організації обліку є важливою складовою сучасного фінансового управління.

2.2. Методичні особливості формування, розподілу і використання прибутку підприємства в системі обліку та звітності

В сучасному господарському середовищі, де конкуренція на ринку є важкою та непередбачуваною, ефективне управління прибутком стає однією з найбільш важливих задач для підприємства. Зміни в законодавстві, технологічні інновації та швидкі зміни у вимогах споживачів вимагають від підприємств постійного вдосконалення своїх підходів до управління фінансами. Відповідно, ретельне планування та контроль формування, розподілу та використання прибутку стають ключовими аспектами успішного фінансового управління.

Правильно організована система обліку та звітності прибутку дозволяє підприємствам не лише контролювати свою фінансову діяльність, а й забезпечує об'єктивну основу для прийняття управлінських рішень. Методичні підходи до цих процесів забезпечують точне визначення та відображення відповідних фінансових показників, що є важливим для розвитку стратегій підприємства та планування майбутнього розвитку.

Вивчення методичних особливостей формування, розподілу та використання прибутку в системі обліку та звітності підприємства є

надзвичайно актуальним завданням у сучасних умовах економічної діяльності. Розуміння цих аспектів є важливим для забезпечення фінансової стабільності та успішного функціонування підприємства в умовах непередбачуваності ринкового середовища.

Фінансовий результат у контексті діяльності підприємства визначається, як зміна вартості його власного капіталу, яка виникає протягом звітного періоду у результаті підприємницької діяльності. Основними показниками фінансового результату є прибуток або збиток, що відображаються на фінансових звітах підприємства. Позитивний фінансовий результат виражається у прибутку, який свідчить про зростання фінансових ресурсів та успішну економічну діяльність. У свою чергу, збиток підприємства свідчить про втрату фінансових ресурсів та може призвести до серйозних фінансових труднощів, особливо у випадку регулярних збитків, які можуть призвести до банкрутства.

Забезпечення достовірності формування фінансового результату є однією з найважливіших завдань у системі бухгалтерського обліку. Це вимагає дотримання законодавчих та стандартних вимог, таких як концептуальні основи фінансового звітності, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та національні регуляції. Система організації обліку фінансових результатів підприємства має включати різноманітні підсистеми, такі як оперативний, управлінський та фінансовий облік, які забезпечують надійну інформацію для прийняття управлінських рішень та планування діяльності.

Формування фінансових результатів можна розглядати як важливу складову загальної системи управління підприємством, яка включає в себе процеси прийняття рішень щодо забезпечення необхідного рівня прибутку підприємства для досягнення тактичних та оперативних цілей.

Облік фінансових результатів підприємство “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” веде на 79 рахунку в розрізі субрахунків:

791 “Фінансовий результат від операційної діяльності”:

791.1 “Фінансовий результат від основної діяльності”. Ключовий показник, який відображає прибутковість або збитковість діяльності, пов'язаної з його основним видом бізнесу. Цей показник є важливим, оскільки він визначає, чи вдалося підприємству заробити прибуток від своєї основної діяльності або, навпаки, зазнало втрат.

791.2 “Фінансовий результат від іншої операційної діяльності” - визначається прибуток (збиток) від іншої діяльності підприємства. За кредитом рахунку відображається списання суми в порядку закриття рахунків обліку доходів від інвестиційної та іншої діяльності підприємства, за дебетом - списання витрат з рахунку 94 “Інші витрати операційної діяльності”.

На рахунку 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)” ведеться облік фінансових результатів, що виникають в ході діяльності підприємства протягом різних звітних періодів. Цей рахунок є важливим елементом бухгалтерського обліку, оскільки він дозволяє визначити фінансовий стан підприємства та його здатність до самофінансування.

У складі рахунку 44 розрізняють різні субрахунки, кожен з яких відображає конкретний аспект фінансових результатів:

- субрахунок 441 “Прибуток нерозподілений” фіксує суму прибутку, яка ще не була розподілена між власниками підприємства і залишається в його розпорядженні для майбутнього використання.
- субрахунок 442 “Непокриті збитки” відображає суму збитків, які не були покриті прибутком або іншими джерелами фінансування, і потребують уваги підприємства для подальшого вирішення.
- субрахунок 443 “Прибуток, використаний у звітному періоді” вказує на суму прибутку, яка була використана підприємством протягом поточного звітного періоду для різних цілей, таких як інвестиції, розвиток або виплата дивідендів (рис.2.2).

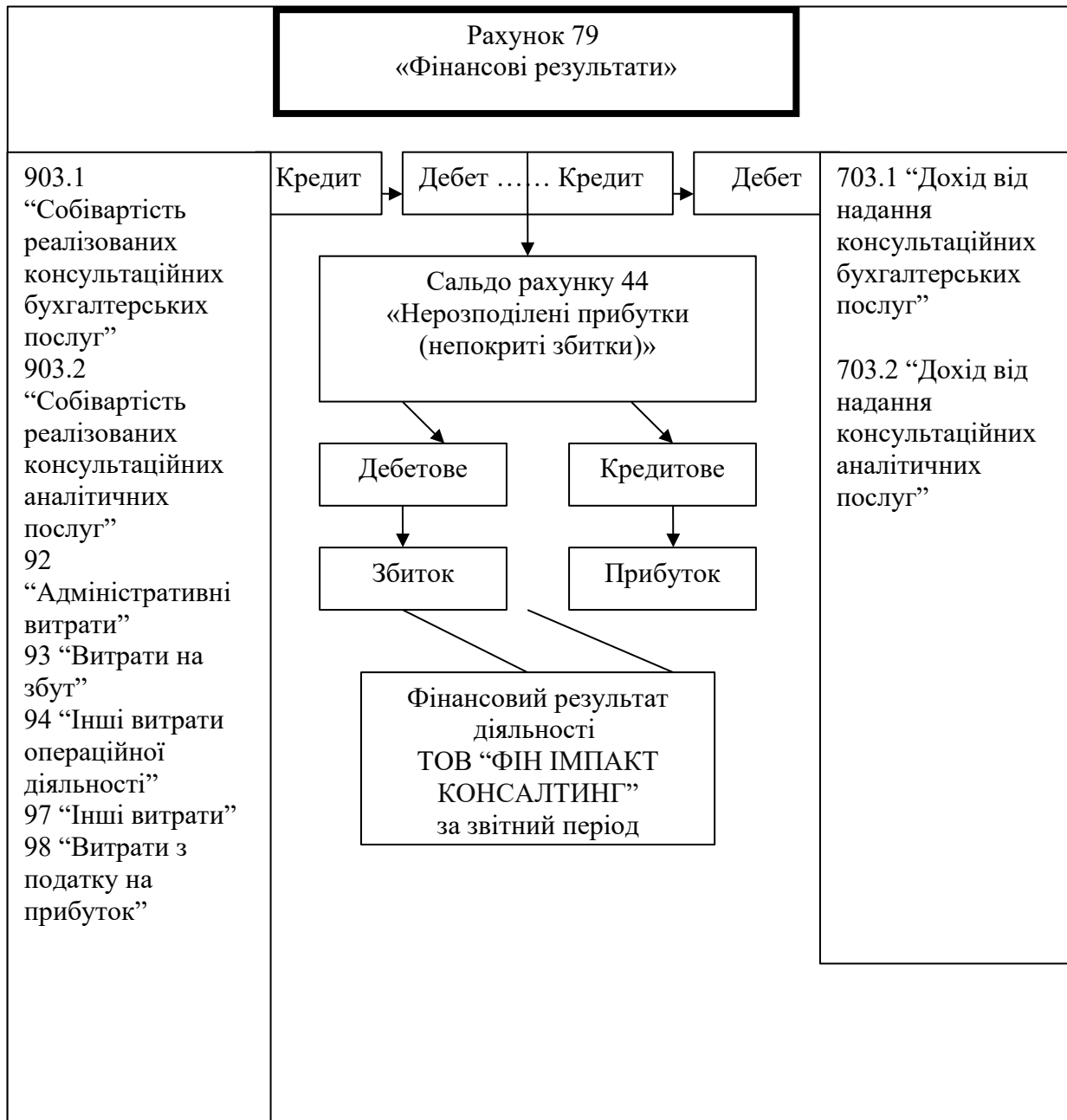

Рис. 2.2. Схема формування фінансових результатів ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ”

Рахунок 44 є важливим інструментом для аналізу фінансової стабільності та ефективного управління фінансовими ресурсами підприємства. Відображаючи накопичені прибутки та непокриті збитки, він дозволяє керівництву приймати обґрунтовані рішення щодо використання фінансових ресурсів та розвитку підприємства в майбутньому.

Основна кореспонденція рахунків з обліку формування фінансових результатів діяльності ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” подана у табл.2.4.

**Основна кореспонденція рахунків з обліку формування фінансових
результатів діяльності ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ”**

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
1.	Відображено нерозподілений прибуток за звітний період	791.11 “Фінансові результати від реалізації консультаційних бухгалтерських послуг” 791.12 “Фінансові результати від реалізації консультаційних аналітичних послуг”	441 “Прибуток нерозподілений”
2.	Відображено непокриті збитки за звітний період	442 “Непокриті збитки”	791.11 “Фінансові результати від реалізації консультаційних бухгалтерських послуг” 791.12 “Фінансові результати від реалізації консультаційних аналітичних послуг”
3.	Переведено нерозподілений прибуток на використаний прибуток у звітному періоді	441	443
4.	Поповнено статутний капітал за рахунок отриманого прибутку	443	401
5.	Поповнено резервний капітал за рахунок отриманого прибутку	443	43

Фінансові результати, такі як нерозподілений прибуток після сплати податків, мають стратегічне значення для кожного підприємства. Існують різні шляхи використання цих результатів, кожен з яких може відповідати конкретним потребам та стратегії компанії. До найбільш поширених шляхів можна віднести інвестування в активи, виплату дивідендів та зменшення боргових зобов'язань.

Інвестування в активи може бути стратегічним рішенням для компанії, яка прагне розвиватися та підтримувати свою конкурентоспроможність. Це може включати придбання нового обладнання для підвищення ефективності виробництва, розширення виробничих потужностей або придбання нових технологій для оптимізації бізнес-процесів.

Виплата дивідендів є ще одним важливим напрямом використання фінансових результатів. Це дозволяє компанії винагородити своїх акціонерів за їхню інвестицію в підприємство та підтримувати їхній інтерес до компанії. Виплата дивідендів може також позитивно вплинути на ринкову ціну акцій та залучення нових інвесторів.

Зменшення боргових зобов'язань є важливим для фінансової стійкості компанії. Використання частини нерозподіленого прибутку на погашення боргів допомагає знизити ризики, пов'язані з високим рівнем заборгованості, і може підвищити довіру кредиторів та інвесторів до підприємства.

ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” використовує свій нерозподілений прибуток за мінусом податку на прибуток для кількох стратегічних напрямів.

1. Розширення бізнесу. Компанія використовує нерозподілений прибуток для розширення своєї діяльності.

2. Інвестиції в активи. Фінансові результати використовуються для інвестування в нові активи, такі як обладнання, технології, нерухомість тощо. Це допомагає підприємству підтримувати свою конкурентоспроможність.

3. Зменшення боргу. Даний напрям використання фінансових результатів передбачає зменшення боргових зобов'язань компанії. Це може підвищити її фінансову стійкість та знизити витрати на відсотки.

4. Фонд розвитку. Компанія використовує частину нерозподіленого прибутку для створення фонду розвитку, який буде використовуватися для майбутніх інвестицій або стратегічних ініціатив.

Фінансові результати, зокрема нерозподілений прибуток, становлять суттєвий показник для будь-якої компанії. Ці дані не тільки відображають ефективність її діяльності, а й є основою для прийняття стратегічних рішень.

Вони надають керівництву важливу інформацію для визначення шляхів подальшого розвитку. Вибір конкретного напрямку використання фінансових результатів залежить від стратегічних цілей, фінансового стану та потреб компанії. Таким чином, ефективне використання фінансових результатів є критичним елементом стратегічного управління підприємством.

Відповідно до норм чинного законодавства України, інформація про фінансові результати (прибуток/збиток) розкривається майже у всіх формах фінансової звітності підприємства.

Порядок підготовки, складання та подання фінансової звітності регламентує Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”.

Так у Балансі (Звіті про фінансовий стан) у статті “Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)” (1420) відображається частина чистого прибутку, отриманого та реінвестованого у діяльність підприємства, що нерозподілений між його власниками, або сума непокритого збитку.

А відповідно, у Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) прибуток/збиток відображається за такими статтями: “Валовий прибуток (збиток)” (2090, 2095); “Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток або збиток)” (2190, 2195); “Фінансовий результат до оподаткування (прибуток або збиток)” (2290, 2295); “Чистий фінансовий результат (прибуток або збиток)” (2350, 2355); “Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (2050); “Інші доходи/операційні витрати” (2180, 2240).

Ці статті є незамінним джерелом інформації для глибокого аналізу фінансових результатів підприємства за конкретний період та визначення його фінансового стану. Кожна з них пропонує ретельне обговорення різних аспектів фінансової діяльності, що дозволяє здійснювати комплексний аналіз ефективності підприємства.

Отже, у сучасній системі обліку та звітності важливу роль відіграє формування, розподіл і використання прибутку підприємства. Методичні особливості цього процесу мають велике значення для ефективного управління

фінансами та стимулювання подальшого розвитку підприємства. Перш за все, важливо визначити чіткі принципи та правила формування прибутку, враховуючи як фінансові стандарти, так і внутрішні положення підприємства.

Далі, ефективний розподіл прибутку потребує збалансованого підходу, що враховує інтереси різних зацікавлених сторін, таких як акціонери, кредитори, співробітники та інші зацікавлені групи. Крім того, система обліку та звітності повинна забезпечувати чіткий контроль за використанням прибутку, щоб забезпечити його ефективне використання та уникнути можливих фінансових ризиків. Це вимагає високого рівня професіоналізму та відповідальності з боку фінансового менеджменту підприємства. Таким чином, методичні аспекти формування, розподілу і використання прибутку є ключовими для забезпечення стійкого фінансового розвитку підприємства.

2.3. Аудит фінансових результатів (прибутку): організація і методика

Аудит фінансових результатів, зокрема прибутку є невід'ємною складовою фінансового контролю та забезпечує надійність та достовірність інформації, що подається в фінансовій звітності підприємства. Він є процедурою, під час якої незалежна сторона - аудитор - перевіряє фінансову звітність з метою підтвердження її відповідності обов'язковим стандартам та виявлення можливих помилок чи шахрайства.

Організація та методика аудиту фінансових результатів вимагає виваженості та професіоналізму, оскільки від його результатів може залежати репутація та довіра до підприємства серед інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін. У цьому контексті важливо ретельно розробити план аудиту, визначити обсяг та характер проведення перевірок, а також обрати належну методику для аналізу фінансових операцій та виявлення можливих ризиків інформаційної неточності.

Таким чином, аудит – це перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку первинних документів та іншої фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти та відповідності чинному законодавству і встановленим нормативам [22].

Об'єктом аудиту фінансових результатів є прибуток чи збиток, що становить складову частину кінцевого фінансового результату за певний період.

Головна мета проведення аудиту полягає у зборі, аналізі та перевірці достовірності облікової інформації, що відображає фінансові результати діяльності підприємства. Також важливо оцінити вплив усіх факторів, що визначаються під час аудиторської перевірки, на кінцевий фінансовий результат, розуміючи їх позитивний або негативний вплив.

Для досягнення цієї мети необхідно:

- перевірити відповідність показників за доходами та фінансовими результатами Звіту про фінансові результати з усіх важливих аспектів нормативним документам, що регулюють процедуру його складання;
- перевірити достовірність показника прибутковості акцій;
- здійснити порівняння показників за доходами та фінансовими результатами з відповідними даними попереднього року та запланованими цілями;
- підтвердити або спростувати інформацію про доходи та фінансові результати діяльності, відображені у Звіті про фінансові результати, через аудиторський висновок.

Основні завдання аудиту фінансових результатів:

1. Перевірка достовірності та правильності фінансової звітності. Аудитор здійснює перевірку фінансових звітів, щоб забезпечити їх відповідність фінансовим стандартам та правилам обліку. Це включає перевірку коректності обліку доходів, витрат, активів та пасивів.

2. Виявлення помилок та шахрайства. Аудитор ретельно аналізує фінансові операції та проводить перевірку на предмет виявлення можливих помилок у звітності або ознак шахрайства. Це допомагає забезпечити точність та надійність фінансової інформації.

3. Оцінка внутрішнього контролю. Аудитор також аналізує системи внутрішнього контролю підприємства, щоб оцінити їх ефективність та виявити можливі слабкі місця. Це допомагає підприємству покращити свої процедури та мінімізувати ризики.

4. Надання рекомендацій та порад. На основі результатів аудиту аудитор може надати підприємству рекомендації щодо вдосконалення фінансової звітності, внутрішнього контролю та управлінських процесів. Це допомагає підприємству забезпечити високу якість фінансової звітності та управління фінансами.

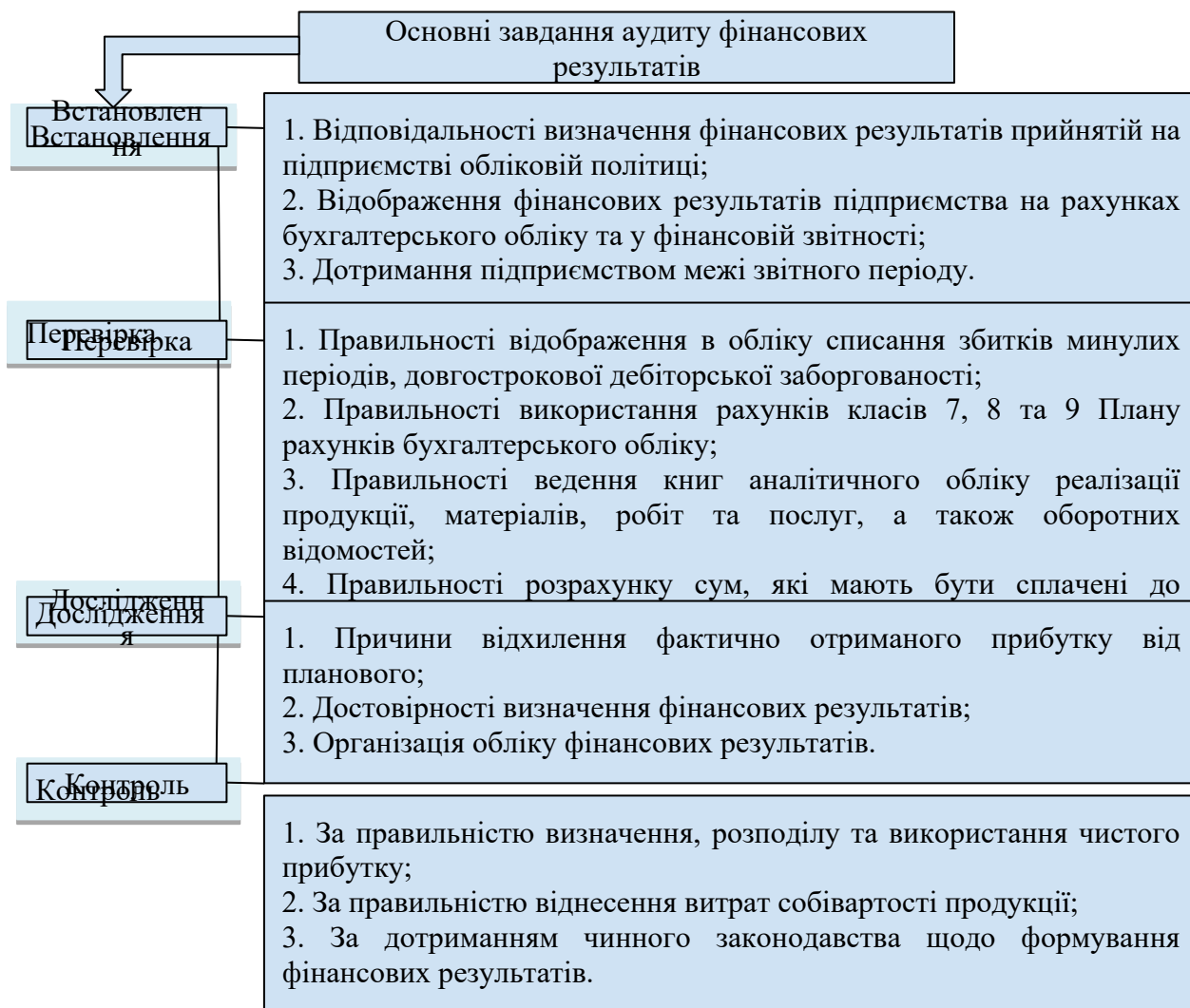

Рис. 2.3 Основні завдання аудиту фінансових результатів

Кожний аудитор має розробити свою власну методику аудиту фінансових результатів для кожного підприємства окремо, враховуючи специфіку його бізнесу. Ця методика повинна забезпечити отримання відповідних аудиторських доказів, визначити аудиторські процедури та сформулювати аудиторський висновок.

Так, Іванова Н. А. та Ролінський О. В. пропонують таку послідовність в організації аудиту фінансових результатів діяльності підприємства [23]: організація підготовчої роботи аудитора (планування стратегії аудиту); оцінювання стану бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та системи контролю по об'єктах обліку; перевірка правильності оцінки доходів та витрат, їх відображення в обліку та фінансовій звітності; перевірка правильності визначення доходів, витрат та фінансових результатів; перевірка відповідності даних синтетичного та аналітичного обліків доходів та витрат показникам фінансової звітності; підготовка аудиторського висновку; ознайомлення керівництва клієнта з аудиторським висновком та передача документації, яка передбачена договором.

При цьому, аудит фінансових результатів слід проводити в такому порядку [24]: аудит реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг; аудит виробничих витрат та собівартості продукції; аудит фінансових результатів від операційної діяльності; аудит фінансових результатів від фінансових та інвестиційних операцій; аудит правильності визначення податку на прибуток; аудит відповідності первинних облікових даних регістрам обліку; аудит фінансової звітності.

Аудит фінансової звітності включає наступні етапи:

1. Планування аудиту. Аудитор створює детальний план аудиту, визначаючи обсяг робіт, встановлюючи стратегії та методи аудиту, а також визначаючи команду, яка буде виконувати аудит.

2. Оцінка внутрішнього контролю. Аудитор оцінює ефективність та надійність систем внутрішнього контролю підприємства, що впливає на підготовку фінансових звітів.

□ 3. Збір аудиторських доказів. Аудитор здійснює перевірку фінансової інформації, збираючи аудиторські докази через аналіз документів, проведення тестів та інші методи аудиту.

□ 4. Аналіз та оцінка ризиків. Аудитор аналізує отримані дані та оцінює ризики помилок або шахрайства в фінансовій звітності.

□ 5. Формування аудиторського висновку. На основі зібраних доказів та аналізу ризиків аудитор формує свій висновок щодо достовірності та надійності фінансової звітності.

□ 6. Підготовка аудиторського звіту. Аудитор готує аудиторський звіт, в якому відображається його висновок щодо фінансової звітності підприємства, а також надаються рекомендації для покращення внутрішнього контролю та облікової практики.

Організація та методика аудиту фінансових результатів, зокрема прибутку, вимагає систематичного та структурованого підходу. Відповідно до цього, аудитори спочатку ретельно планують всі етапи аудиту, визначаючи необхідний обсяг робіт та встановлюючи методи і процедури, які дозволять отримати достовірні результати.

Ключовим елементом організації аудиту є аналіз внутрішнього контролю підприємства, що допомагає аудиторам зрозуміти, як ефективно та надійно керується фінансовою діяльністю. Це дозволяє аудиторам визначити області ризику та встановити необхідні заходи для їх зменшення.

Під час аудиту використовуються різноманітні методи та процедури, такі як аналітичні перевірки, тестування операцій та перевірка документації. Ці інструменти допомагають аудиторам збирати аудиторські докази та проводити оцінку фінансових результатів підприємства.

У висновку, здійснення аудиту фінансових результатів вимагає високого професійного рівня та дотримання міжнародних стандартів аудиту. Організація та методика аудиту забезпечують достовірний аналіз фінансових операцій та дозволяють виявляти можливі ризики та неточності. Правильно організований аудит фінансових результатів допомагає підприємствам не лише у виявленні

потенційних проблем, але й у підвищенні ефективності та стабільності їх фінансової діяльності.

РОЗДІЛ ІІІ

АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” ТА ШЛЯХИ ЙОГО ЗРОСТАННЯ

3.1. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Підвищення прибутковості підприємства відображає його ефективне управління. Згідно з економічною теорією, жоден суб'єкт господарювання не може постійно збільшувати свій прибуток через коливання у господарському циклі, які включають фази зростання, кризи і відновлення. Проте, кожне підприємство має стрімкість до покращення результатів, яке можна досягти через аналіз та контроль витрат, доходів і фінансових результатів.

Для забезпечення ефективного використання цих ресурсів необхідно проводити комплексний аналіз показників і виявляти резерви для підвищення прибутку та рентабельності. Таким чином, подальший розвиток теорії і методології аналізу доходів, витрат і фінансових результатів підприємств важливий сучасний аспект, який потребує додаткових досліджень.

Мета аналізу фінансових результатів підприємства полягає у виявленні можливостей для підвищення прибутковості та економічної ефективності його фінансово-господарської діяльності.

Цей процес є важливим, оскільки прибуток виступає як ключовий фактор для розширеного відтворення підприємства та формування бюджетів на різних рівнях. Аналіз фінансових результатів допомагає визначити джерела прибутку та ідентифікувати можливості його збільшення.

Основними завданнями такого аналізу є:

- оцінка обсягу, складу та динаміки фінансових результатів діяльності підприємства;
- проведення систематичного контролю за досягненням планового рівня прибутку;

- виявлення конкретних факторів, що впливають на формування показників прибутку та аналіз їх впливу на загальний фінансовий стан підприємства;

- визначення перспектив розподілу прибутку та розробка стратегій його максимізації;

- обчислення впливу різних факторів на прибуток від реалізації;

- оцінка виконання підприємством своїх фінансових зобов'язань перед бюджетом.

Крім того, необхідно враховувати такі аспекти як склад прибутку та збитків, фактори, що впливають на розмір прибутку від реалізації, складові інших операцій та доходів і витрат. Важливо відстежити витрати, спрямовані на адміністрування та збут, та шукати можливості для їх оптимізації, що може допомогти виявити резерви збільшення прибутку і розробити відповідні заходи для їх використання.

До джерел аналізу доходів, витрат та фінансових результатів належать:

- дані фінансової звітності (ф. 1 “Баланс”, ф. 2 “Звіт про фінансові результати”, ф. 4 “Звіт про власний капітал”, ф. 5 “Примітки до фінансової звітності”);

- дані бухгалтерського обліку (журнал 5 “Облік витрат”, журнал 6 “Облік доходів і результатів діяльності”);

- статистична звітність (ф. 5-е “Звіт про витрати на виробництво продукції (робіт і послуг)”);

- планові дані.

Аналіз фінансових результатів є критичним для ефективного управління доходами та витратами підприємства. Послідовність комплексного аналізу та оцінки витрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства:

- 1) дослідження звіту про фінансові результати, враховуючи позитивні і негативні зміни у фінансовому ланцюжку “доходи-витрати-фінансові результати”;

2) аналіз динаміки витрат і доходів, що беруть участь у формуванні фінансового результату;

3) аналіз рентабельності підприємства за видами;

4) факторний аналіз чистого прибутку (складання факторної моделі чистого прибутку);

5) узагальнення результатів аналізу доходів, витрат і фінансових результатів із визначенням резервів підвищення прибутковості.

Зважаючи на значення кожного етапу, особливо у контексті управління фінансовою діяльністю підприємства, детально розглянемо кожен з них:

1. Оцінка рівня і динаміки змін доходів і витрат у часі з метою встановлення їх поведінки. На цьому етапі аналізується динаміка змін доходів і витрат протягом певного періоду, виявляються тенденції їх зростання або зниження, а також визначаються фактори, що впливають на ці зміни.

2. Оцінка складу і структури доходів та витрат. Проведення аналізу структури доходів і витрат дозволяє виявити основні джерела доходів і напрямки витрат, а також їх взаємозв'язок. Це дає можливість керівництву підприємства зорієнтуватися на найбільш важливі сфери діяльності.

3. Аналіз взаємозв'язку “витрати – обсяг – прибуток”. Етап визначає, які види витрат мають найбільший вплив на прибуток, враховуючи обсяг виробництва або обслуговування. Це дозволяє здійснювати збалансоване управління ресурсами для оптимізації прибутку.

4. Аналіз показників рентабельності. Проводиться оцінка ефективності використання ресурсів підприємства, через розрахунок різних показників рентабельності. Це дозволяє зробити висновки щодо фінансової стійкості та прибутковості підприємства.

5. Аналіз розподілу та використання прибутку. На цьому етапі вивчається, яким чином розподіляється прибуток підприємства між різними напрямками діяльності, і чи використовується він ефективно для подальшого розвитку підприємства.

6. Аналіз резервів збільшення прибутку та підвищення рентабельності. Визначаються можливості для оптимізації витрат, підвищення ефективності виробництва, вдосконалення маркетингових стратегій тощо. Ці резерви можуть допомогти збільшити прибуток та підвищити рентабельність підприємства.

Отже, проведемо аналіз рівня і динаміки змін доходів, витрат і фінансових результатів ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за 2021-2023 рр. у табл.3.1.

Таблиця 3.1

Аналіз рівня і динаміки змін доходів, витрат і фінансових результатів ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за 2021-2023 рр.

Показники	Величина, тис. грн.			Відхилення			
				2022/2021 р.		2023/2022 р.	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	грн.	%	грн.	%
Чистий дохід від реалізації послуг	2373.60	2276.00	5194.70	-97.6	-4.11	2918.7	128.24
Інші операційні доходи	-	0.90	-	0.9	0	-0.90	-
Всього доходи	2373.60	2276.90	5194.70	-96.7	-4.11	2917.8	128.24
Собівартість реалізації послуг	1749.40	1963.80	4262.00	214.4	12.26	2298.2	117.03
Інші витрати	643.50	198.80	931.40	-444.7	-69.11	732.60	268.51
Всього витрати	2392.90	2162.60	5193.40	-230.3	-56.85	3030.8	385.54
Фінансовий результат (прибуток/збиток) до оподаткування	-19.30	114.30	1.30	95.0	492.23	-113.0	-98.86

Проаналізуємо всі показники та їх відхилення:

1. Чистий дохід від реалізації послуг:

У 2022 році спостерігається зниження на 4.11% відносно 2021 року, але в 2023 році відбувається значне зростання на 128.24% відносно попереднього року. Це свідчить про те, що підприємство виявило проблеми, які були у 2022 році, та успішно вирішили їх у 2023 році, що призвело до значного зростання чистого доходу.

2. Інші операційні доходи:

У 2022 році даний показник був у розмірі 0.90 тис. грн., але він відсутній у 2021 та 2023 році. Це вказує на нестабільність цього джерела доходу.

3. Собівартість реалізації послуг:

Собівартість послуг значно зросла у 2022 році (на 12.26% відносно 2021 року) і подальше зростання у 2023 році на 117.03% відносно попереднього року. Це свідчить про збільшення витрат на виробництво, що також впливає на маржинальність послуг, які надає компанія.

4. Інші витрати:

Спостерігається суттєве зменшення витрат у 2022 році (на 69.11% відносно 2021 року), але вони знову зросли у 2023 році на 268.51% відносно попереднього року. Дані показники свідчать про нестабільність управління витратами підприємства.

5. Фінансовий результат (прибуток/збиток) до оподаткування:

У 2021 році підприємство зазнало збитків, проте наступного року фінансовий результат збільшився до 114 300 грн., що свідчить про ефективне управління ресурсами. Однак у 2023 році спостерігається втрата у розмірі 113 000 грн. або 98.86%. Даний показник свідчить про те, що підприємство змогло вийти на позитивний результат у 2022 році, але має певні труднощі у підтриманні цього успіху у наступному періоді.

На основі аналізованих показників видно, що підприємство зазнає коливань у своїй фінансовій діяльності з року в рік. Хоча доходи від реалізації послуг показують тенденцію до зростання, але витрати також збільшилися у 2023 році. Це призвело до втрати у фінансовому результаті за цей період, відмінного від позитивного результату у попередньому році. Для підприємства важливо детально проаналізувати причини цих коливань та розробити стратегії для збереження або покращення фінансової стійкості та результативності у майбутньому. Це може включати в себе оптимізацію управління витратами, удосконалення стратегій виробництва та управління ризиками, а також покращення механізмів контролю за фінансовими процесами.

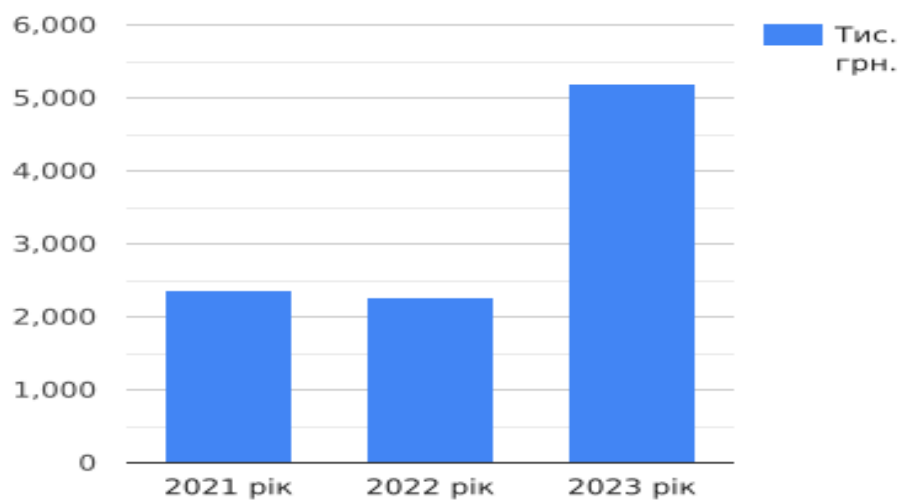

Рис. 3.1. Графік рівня доходів підприємства за 2021-2023 рр.

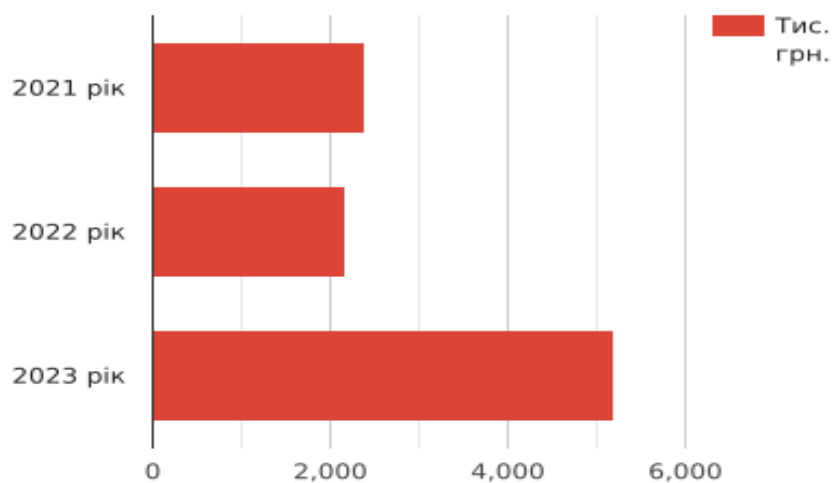

Рис. 3.2. Графік рівня витрат підприємства за 2021-2023 рр.

Наступним етапом аналізу є оцінка складу і структури доходів та витрат, тобто визначення питомої ваги до загального підсумку.

Цей етап дає можливість отримати інформацію про динаміку зміни питомої ваги досліджуваних показників за аналізований період до загальної величини показників (табл. 3.2).

**Аналіз структури і складу доходів, витрат і фінансових результатів
ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за 2021-2023 рр.**

Показники	Величина, тис. грн.			Питома вага у %			Абсолютне відхилення (+/-)	
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	22/21	23/22
Чистий дохід від реалізації послуг	2373.60	2276.00	5194.70	100	99.96	100	-97.6	2918.7
Інші операційні доходи	-	0.90	-	0	0.04	0	0.90	-0.90
Всього доходи	2373.60	2276.90	5194.70	100	100	100	-96.70	2917.8
Собівартість реалізації послуг	1749.40	1963.80	4262.00	73.11	90.81	82.07	214.4	2298.2
Інші витрати	643.50	198.80	931.40	26.89	9.19	17.93	-444.7	732.6
Всього витрати	2392.90	2162.60	5193.40	100	100	100	-230.3	3030.8
Фінансовий результат прибуток/збиток до оподаткування	-19.30	114.30	1.30	-0.81	5.28	0.03	95.0	-113.0

Протягом трьох років фінансова діяльність ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” зазнавала значних змін. За 2021 рік чистий дохід від реалізації послуг склав 2373.60 тис. грн. Проте він зменшився в 2022 році до 2276.00 тис. грн., що відображає певні труднощі та зміни на ринку. У 2023 році дохід стрімко зріс до 5194.70 тис. грн., що свідчить про успішне вдосконалення стратегії продажу.

Окрім цього, собівартість реалізації послуг стрімко зросла від 1749.40 тис. грн. у 2021 році до 4262.00 тис. грн. у 2023 році. Це вказує на підвищення витрат на оплату праці, матеріали та обладнання, маркетинг та рекламу, оренду та інші витрати.

У 2022 році доходи від інших операцій склали 0.90 тис. грн., але вони відсутні у 2023 році. Дані показники свідчать про зміни в додаткових сферах діяльності компанії

Враховуючи вищевказані зміни, фінансовий результат до оподаткування також зазнав змін. У 2022 році компанія показала прибуток у розмірі 114.30 тис. грн., що значно вище, ніж у попередньому році. Однак у 2023 році цей показник знову знизився до 1.30 тис. грн., що вимагає уваги керівництва компанії для вирішення проблем та оптимізації витрат. Детальний аналіз цих показників допоможе прийняти обґрунтовані рішення щодо подальшого розвитку та стратегії бізнесу.

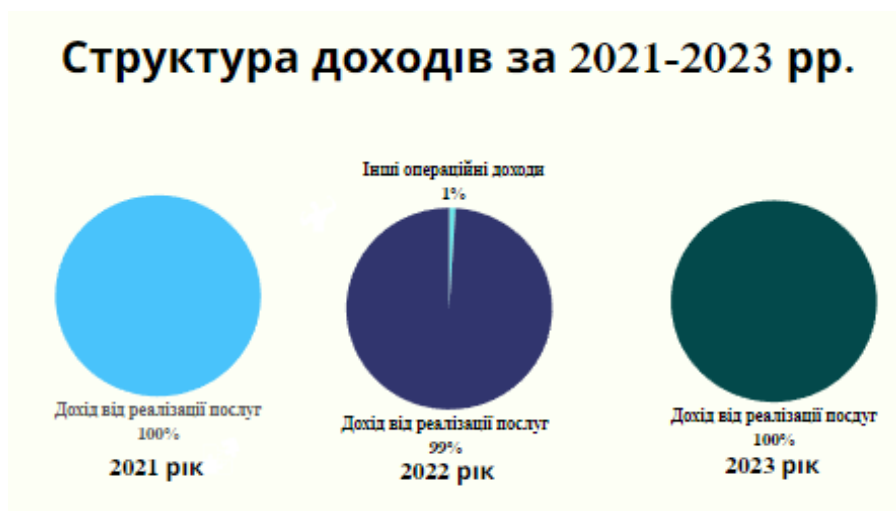

Рис. 3.3. Структура доходів ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за період 2021-2023 рр.

Рис. 3.4. Структура витрат ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за період 2021-2023 рр.

Динаміка зміни прибутку є важливим показником фінансового стану підприємства протягом років. У 2021 році підприємство відзначилося негативним фінансовим результатом у розмірі -19.30 тис. грн. Це вказує на те, що витрати перевищили доходи протягом цього періоду.

У 2022 році підприємство показало позитивний фінансовий результат у розмірі 114.30 тис. грн. Показник свідчить про покращення ефективності діяльності порівняно з попереднім роком, оскільки прибуток зріс на 95.0 тис. грн.

Проте у 2023 році прибуток підприємства зменшився до 1.30 тис. грн., порівняно з попереднім роком, що свідчить про зменшення ефективності діяльності та зростання витрат.

Узагальнюючи, динаміка зміни прибутку відображає тенденції в фінансовому стані підприємства протягом аналізованого періоду. Важливо ретельно аналізувати ці зміни для виявлення факторів, що впливають на прибутковість підприємства та прийняття ефективних управлінських рішень.

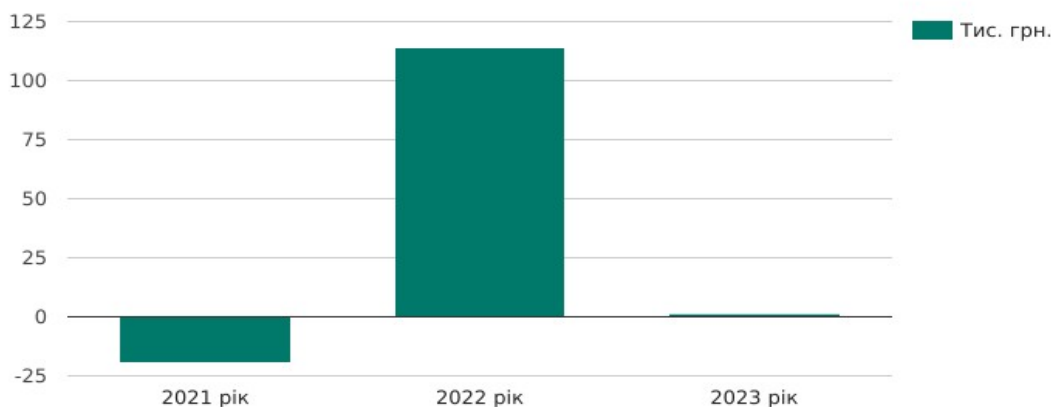

Рис. 3.5. Графічне відображення динаміки зміни прибутку до оподаткування ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за 2021-2023 рр.

Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства є ключовим етапом у його стратегічному управлінні. Ретельне дослідження цих

показників дозволяє керівництву отримати уявлення про ефективність його діяльності, виявити потенційні ризики та можливості для підвищення прибутковості. Знання структури доходів та витрат, а також їх динаміки, допомагає вирішувати проблеми та розробляти стратегії розвитку.

Для будь-якого підприємства важливо мати чітке розуміння своєї фінансової ситуації, оскільки це впливає на його конкурентоспроможність та стійкість на ринку. Аналіз доходів та витрат допомагає виявити сильні та слабкі сторони бізнесу, що дозволяє підприємству приймати обґрунтовані управлінські рішення для оптимізації його фінансової діяльності.

З розвитком сучасних технологій та швидкими змінами на ринку аналіз доходів, витрат та фінансових результатів стає ще актуальнішим. Швидкість реагування на зміни та вміння адаптуватися до нових умов можуть визначити успіх або невдачу підприємства. Тому важливо продовжувати вдосконалювати методи аналізу та розробляти стратегії на основі цих даних.

3.2. Оцінка показників рентабельності підприємства

У сучасних умовах глобального ринкового середовища оцінка показників рентабельності підприємства стає дедалі більш актуальною та важливою. В умовах постійних змін у попиті, конкуренції та технологічних інноваціях, підприємствам необхідно не лише виживати на ринку, а й стабільно забезпечувати свій розвиток і прибутковість. Аналіз рівня рентабельності дозволяє керівництву не лише оцінити ефективність власного бізнесу, але й порівняти його з конкурентами, що є ключовим аспектом стратегічного управління.

Зростання важливості рентабельності обумовлене не лише змінами у макроекономічному середовищі, а й глобальними економічними тенденціями. За умов посилення конкуренції та підвищення вимог споживачів, підприємства повинні постійно оптимізувати свою діяльність, щоб забезпечити стійке

фінансове становище та зберегти конкурентну перевагу. Тому вивчення та аналіз показників рентабельності стає необхідністю для кожного бізнесу, незалежно від його розміру та сфери діяльності.

Рентабельність - це показник прибутковості, який відображає ефективність господарської та фінансової діяльності підприємства у відношенні до різних факторів, таких як вкладений капітал, обсяг продажів, витрати тощо.

Аналіз рентабельності дозволяє:

- оцінити ефективність витрат коштів на підприємстві та переконатися, що їх використання раціональне.

- визначити, наскільки підприємство здатне виробляти продукцію, яка буде високорентабельною та популярною серед споживачів.

- підвищити конкурентоспроможність підприємства в умовах ринкової економіки. Рентабельність - це ключовий показник ефективності, який відображає якість управлінських рішень, пов'язаних із фінансовою, операційною та інвестиційною діяльністю.

Структуру рентабельності можна розділити на три групи:

- 1) витратні показники рентабельності, які характеризують дохідність понесених витрат;

- 2) ресурсні показники рентабельності, які визначаються як відношення чистого прибутку до оподаткування до вартості активів (капіталу) або їх складових;

- 3) дохідні показники рентабельності, які розраховуються як відношення валового прибутку, прибутку від операційної діяльності, чистого прибутку до чистого доходу від реалізації [25].

При оцінці рентабельності порівнюються витрати та доходи, пов'язані з отриманням цих доходів. Залежно від того, чи аналізується рівень економіки (підприємство або галузь) і які саме результати та витрати порівнюються, виокремлюють кілька показників рентабельності (рис. 3.6).

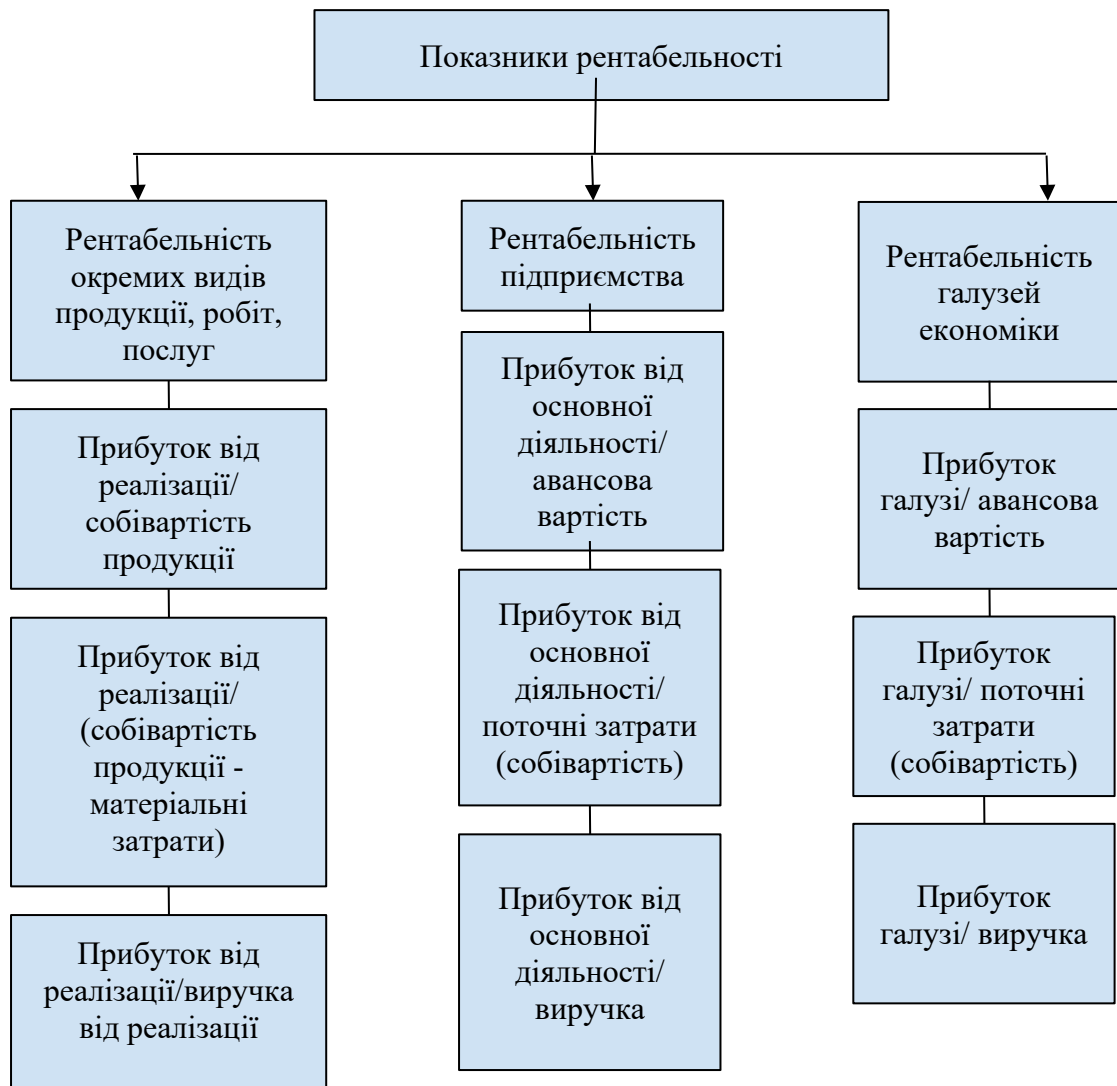

Рис. 3.6. Класифікація показників рентабельності

Показники рентабельності становлять ключовий засіб фінансового аналізу та стратегічного планування розвитку компанії. Вони вказують на те, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси, покриваючи витрати та забезпечуючи генерацію прибутку.

Рентабельність може бути різного рівня. Позитивна рентабельність показує, що підприємство здатне покривати власні витрати та заробляти прибуток. Нульова рентабельність вказує на те, що компанія має достатні ресурси для оплати витрат, але не генерує прибутку, іноді таке підприємство називають нерентабельним. Негативна рентабельність відображає ситуацію, коли компанія не має достатніх коштів навіть для покриття власних витрат, що вимагає постійного додаткового капіталовкладення (табл.3.3, 3.4).

Характеристика показників рентабельності підприємства

Показник	Характеристика	Алгоритм розрахунку
Рентабельність реалізації (продажу)	Рентабельність продажів вказує на ефективність виробництва та продажу продукції. Він вимірює, скільки чистого прибутку отримується від кожної одиниці виручки від продажу	Рентабельність реалізації=Чистий прибуток від реалізації/Виручка від реалізації×100%
Рентабельність виробництва	Рентабельність виробництва вказує на ефективність виробничого процесу підприємства. Він визначає, скільки чистого прибутку відноситься до кожної одиниці собівартості виробництва	Рентабельність виробництва=Чистий прибуток/Собівартість виробництва×100%
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу вказує на ефективність використання власного капіталу підприємства. Він вимірює, скільки чистого прибутку генерується на кожну одиницю власного капіталу	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу=Чистий прибуток/Власний капітал×100%
Коефіцієнт рентабельності активів	Коефіцієнт рентабельності активів вказує на ефективність використання всіх активів підприємства. Він вимірює, скільки чистого прибутку генерується на кожну одиницю сукупних активів.	Коефіцієнт рентабельності активів=Чистий прибуток/Сукупні активи×100%

Вихідні дані для розрахунку показників рентабельності

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення (+/-)	
				22/21	23/22
Виручка від реалізації	4123.00	4240.10	9456.70	+117.10	+5216.60
Собівартість виробництва	1749.40	1963.80	4262.00	+214.40	+2298.20
Чистий прибуток (збиток)	-19.30	114.30	1.30	+133.60	-113.00
Власний капітал	10.00	10.00	10.00	-	-
Сукупні активи	253.90	156.30	251.80	-97.60	95.50

Розраховуємо показники рентабельності підприємства:

1. Рентабельність реалізації послуг (продажу):

2021 рік $=(-19.30) / 4123.00 \times 100\% = -0.47\%$

2022 рік $=114.30 / 4240.10 \times 100\% = 2.70\%$

2023 рік $=1.30 / 9456.70 \times 100\% = 0.01\%$

2. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу:

2021 рік $=(-19.30) / 10.00 \times 100\% = -193\%$

2022 рік $=114.30 / 10.00 \times 100\% = 1143\%$

2023 рік $=1.30 / 10.00 \times 100\% = 13\%$

3. Коефіцієнт рентабельності активів:

2021 рік $=(-19.30) / 253.90 \times 100\% = -7.60\%$

2022 рік $=114.30 / 156.30 \times 100\% = 73.13\%$

2023 рік $=1.30 / 251.80 \times 100\% = 0.52\%$

Динаміка показників рентабельності ТОВ “ФІН ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за 2021-2023 рр. подано у табл.3.5.

Таблиця 3.5

**Динаміка показників рентабельності ТОВ “ФІН ІМПАКТ
КОНСАЛТИНГ” за 2021-2023 рр.**

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення (+/-)	
				22/21	23/22
Рентабельність реалізації послуг (продажу)	-0.47%	2.70%	0.01%	+2.23%	-2.69%
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-193%	1143%	13%	+950%	-1130%
Коефіцієнт рентабельності активів	-7.60%	73.13%	0.52%	65.53%	72.61%

Проведений розрахунок показує, що рентабельність реалізації послуг (продажу) підприємства мала позитивну динаміку з 2021 до 2022 року, збільшившись з -0.47% до 2.70%, але в 2023 році значення знову знизилася до 0.01%. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу виявився негативним у 2021 році (-193%), що може вказувати на проблеми з використанням власних ресурсів. Проте він значно поліпшився у 2022 році, досягнувши 1143%, і знову знизився до 13% у 2023 році. В свою чергу, коефіцієнт рентабельності активів показує різке покращення з -7.60% у 2021 році до 73.13% у 2022 році, але потім

знову знижується до 0.52% у 2023 році. Це може свідчити про неефективне використання активів.

Отже, підприємству необхідно уважно проаналізувати фактори, які призводять до коливань у рентабельності, і вжити відповідних заходів для забезпечення стабільного фінансового розвитку. Зокрема, рекомендовано оптимізувати виробничі процеси, покращити стратегії маркетингу та збуту, а також ефективніше використовувати внутрішні ресурси. Такий комплексний підхід допоможе підприємству досягти стабільної та прибуткової діяльності в майбутньому.

Показник рентабельності реалізації послуг відображає питому вагу отриманого прибутку у собівартості та у виручці, тобто він показує скільки припадає прибутку підприємства на 1 гривню реалізованих послуг (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

**Розрахунок впливу факторів на рентабельність продажу ТОВ “ФІН
ІМПАКТ КОНСАЛТИНГ” за 2021-2023 рр.**

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1. Прибуток, грн.	-19.30	114.30	1.30
2. Виручка від реалізації послуг, грн.	4123.00	4240.10	9456.70
3. Рентабельність продажу, %	-0.47%	2.70%	0.01%

Для визначення впливу факторів на рентабельність використаємо метод ланцюгових підстановок, що дозволяє відстежити, як зміна одного показника впливає на інший.

Період 2021-2022 рр.:

$$РП=Пп/Вп=(-19.30) / 4123.00 = -0.47\%$$

$$РУ=Пф/Вп=114.30 / 4123.00 = 2.77\%$$

$$РФ=Пф/Вф=114.30 / 4240.10 = 2.71\%$$

Висновок: рентабельність продажу зросла на 2.24 %, що зумовлено впливом наступних факторів:

- вплив зміни прибутку підприємства на рентабельність:

$$P_U - P_{\Pi} = 2.77\% - (-0.47) = 2.30 \%$$

- вплив зміни виручки від реалізації на рентабельність:

$$P_{\Phi} - P_U = 2.71 - 2.77 = -0.06 \%$$

Загальний приріст рентабельності: $2.30 + (-0.06) = 2.24 \%$.

Період 2022-2023 рр.:

$$P_{\Pi} = P_{\Pi} / V_{\Pi} = 114.30 / 4210.10 = 2.71\%$$

$$P_U = P_{\Phi} / V_{\Pi} = 1.30 / 4210.10 = 0.03\%$$

$$P_{\Phi} = P_{\Phi} / V_{\Phi} = 1.30 / 9456.70 = 0.01\%$$

Висновок: рентабельність продажу знизилась на 2.88 %, що зумовлено впливом наступних факторів:

- вплив зміни прибутку підприємства на рентабельність:

$$P_U - P_{\Pi} = 0.03\% - 2.71 = -2.68 \%$$

- вплив зміни виручки від реалізації на рентабельність:

$$P_{\Phi} - P_U = 0.01 - 0.03 = -0.2 \%$$

Загальний приріст рентабельності: $-2.68 + (-0.2) = -2.88 \%$.

Як зазначалося вище, до показників дохідності капіталу відноситься рентабельність власного капіталу. В аналізі підвищення його рівня найбільший інтерес мають засновники підприємства, його власники та акціонери, оскільки він відображає кількість отриманого прибутку за звітний період на вартість вкладеного капіталу підприємства (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Розрахунок впливу факторів на рентабельність власного капіталу

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1. Прибуток, грн.	-19.30	114.30	1.30
2. Середньорічна вартість власного капіталу, грн.	10.00	10.00	10.00
3. Рентабельність власного капіталу, %	-193%	1143%	13%

Визначаємо вплив факторів методом ланцюгових підстановок.

Розрахунок:

Період 2021-2022 рр.:

$$P_{\Pi} = \Pi_{\Pi} / V_{\Pi} = (-19.30) / 10.00 = -193\%$$

$$P_{У} = \Pi_{ф} / V_{\Pi} = 114.3 / 10.00 = 1143\%$$

$$P_{Ф} = \Pi_{Ф} / V_{Ф} = 114.3 / 10.00 = 1143\%$$

Висновок: рентабельність власного капіталу зросла на 950% за рахунок впливу таких факторів:

- вплив зміни прибутку підприємства:

$$P_{У} - P_{\Pi} = 1143 - (-193) = 950\%$$

- вплив зміни вартості власного капіталу:

$$P_{ф} - P_{У} = 1143 - 1143 = 0\%$$

Загальний приріст рентабельності: $950 + 0 = 950\%$.

Період 2022-2023 рр.:

$$P_{\Pi} = \Pi_{\Pi} / V_{\Pi} = 114.3 / 10.00 = 1143\%$$

$$P_{У} = \Pi_{ф} / V_{\Pi} = 1.3 / 10.00 = 13\%$$

$$P_{Ф} = \Pi_{Ф} / V_{Ф} = 1.3 / 10.00 = 13\%$$

Висновок: рентабельність власного капіталу знизилась на -1130% за рахунок впливу таких факторів:

- вплив зміни прибутку підприємства на рентабельність

$$P_{У} - P_{\Pi} = 13 - 1143 = -1130\%$$

- вплив зміни вартості власного капіталу на рентабельність:

$$P_{ф} - P_{У} = 13 - 13 = 0\%$$

Загальний приріст рентабельності: $(-1130) + 0 = -1130\%$.

Наступний етап аналізу є аналіз рентабельності активів підприємства. На рівень рентабельності активів, перш за все, впливають їх оборотність та рентабельність реалізованих послуг.

Вплив факторів на мультиплікатор рентабельність активів (модель Дюпона) та виявлення резервів їх збільшення можна побачити у наступній табл.3.8.

Розрахунок мультиплікатора рентабельності активів за моделлю Дюпона

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1. Виручка від реалізації послуг, грн.	4123.00	4240.10	9456.70
2. Чистий прибуток (збиток)	-19.30	114.30	1.30
3. Сукупні активи	253.90	156.30	251.80
4. Рентабельність продажу, %	-0.47%	2.70%	0.01%
5. Мультиплікатор рентабельності активів, %	-7.63%	73.25%	0.38%

За формулою моделі Дюпона, мультиплікатор рентабельності активів обчислюється як добуток оборотності активів та рентабельності продажу:

$$\text{Мультиплікатор} = \text{Оборотність активів} \times \text{Рентабельність продажу}$$

Таким чином, для 2021 року оборотність активів:

$$4123.00 / 253.90 \times 100\% = 16.24\%$$

Рентабельність продажу:

$$-19.30 / 4123.00 \times 100\% = -0.47\%$$

$$\text{Мультиплікатор: } 16.24\% \times -0.47\% = -7.63\%$$

Для 2022 року оборотність активів: $4240.10 / 156.30 \times 100\% = 27.13\%$

Рентабельність продажу: $114.30 / 4240.10 \times 100\% = 2.70\%$

$$\text{Мультиплікатор: } 27.13\% \times 2.70\% = 73.25\%$$

Для 2023 року оборотність активів: $9456.70 / 251.80 \times 100\% = 37.55\%$

Рентабельність продажу: $1.30 / 9456.70 \times 100\% = 0.01\%$

$$\text{Мультиплікатор: } 37.55\% \times 0.01\% = 0.38\%$$

Як бачимо, у 2021 році мультиплікатор становить -7.64%, що вказує на низьку ефективність використання активів при негативній рентабельності продажу. Однак, у 2022 році мультиплікатор різко зростає до 73.29%, що свідчить про покращення ефективності використання активів при позитивній рентабельності продажу. Проте, у 2023 році мультиплікатор знову спадає до 0.38%, що може вказувати на зниження ефективності використання активів при майже мінімальній рентабельності продажу.

Ці зміни свідчать про нестабільність ефективності використання активів та необхідність подальшого аналізу фінансового стану підприємства для виявлення можливих причин таких змін та розроблення стратегій для покращення його фінансової стійкості і результативності.

Отже, важливість оцінки показників рентабельності підприємства важко переоцінити, оскільки вона становить ключовий аспект фінансової стабільності будь-якої компанії. Перш за все, рентабельність відображає ефективність управління ресурсами та активами підприємства. Цей показник допомагає керівництву та інвесторам зрозуміти, наскільки добре компанія використовує свої ресурси для генерації прибутку. Вимірювання рівня рентабельності дає змогу визначити ефективність виробничих процесів, маркетингових стратегій та фінансових управлінських рішень.

Крім того, рентабельність впливає на рішення інвесторів та кредиторів. Інвестори вивчають цей показник, оцінюючи можливість отримання прибутку від вкладення капіталу у певну компанію. Кредитори також звертають увагу на рентабельність, оскільки вона свідчить про здатність підприємства генерувати достатній прибуток для погашення боргових зобов'язань. Таким чином, адекватне оцінювання показників рентабельності є ключовим елементом для забезпечення фінансової стійкості та привабливості підприємства для потенційних інвесторів та кредиторів.

3.3 Шляхи забезпечення прибутковості діяльності підприємства

Забезпечення прибутковості діяльності підприємства є ключовим завданням для його успішної функціональності та стійкості на ринку. В сучасному бізнес-середовищі, прибуток є не лише показником ефективності, але і необхідним фактором для забезпечення подальшого розвитку та конкурентоспроможності компанії.

Ця проблематика набуває ще більшої актуальності в умовах постійних змін у бізнес-середовищі, зростаючої конкуренції та швидкого темпу технологічних інновацій. Забезпечення прибутковості стає завданням не лише для власників підприємств, а й для всієї команди, що працює над його розвитком. Інноваційні стратегії, ефективне використання ресурсів та аналіз ринкових тенденцій стають ключовими елементами у підтримці та збільшенні прибутковості. Таким чином, вивчення шляхів забезпечення прибутковості діяльності підприємства має велике значення як для менеджменту, так і для всіх зацікавлених сторін.

Прибуток виступає як головне джерело фінансування розвитку та модернізації матеріально-технічної бази підприємства. Усі напрямки діяльності компанії спрямовані на досягнення зростання прибутку або, як мінімум, стабілізацію його на певному рівні. Процес нагромадження прибутку визначається впливом внутрішніх та зовнішніх факторів.

Зовнішні фактори - це фактори, які не залежать від діяльності підприємства, вони не утворені на підприємстві, їх важко проконтролювати, але вони значною мірою впливають на прибуток. До факторів зовнішнього середовища відносять: економічну ситуацію в країні, рівень інфляції, характер і гостроту конкурентної боротьби, кон'юнктуру ринку, співвідношення між попитом і пропозицією на продукцію та послуги підприємств, тарифи на товари та послуги, що надаються іншими підприємствами, систему оподаткування, нормативні документи галузі, в якій працює підприємство, умови та ставки кредитування, збільшення облікової ставки за користування кредитами, природні умови, транспортні умови, конкуренція на ринку товарів [26].

Внутрішні фактори - це фактори, які залежать від діяльності підприємства, вони утворені безпосередньо в межах самого підприємства. Ці фактори можна проконтролювати та здійснити вплив на їх формування. До факторів внутрішнього середовища відносять: тип і категорію підприємства, розмір націнки на сировину, продукти та послуги, що встановлюються підприємствами, рівень технічної оснащеності підприємства, прогресивність

техніки та обладнання, що застосовуються на підприємствах, характер технологічних процесів та їх прогресивність, рівень продуктивності праці, обсяги виробництва та реалізації продукції, структуру продукції, собівартість продукції, якість продукції, цінову політику, чисельність працівників, фонд оплати праці, обсяг діяльності підприємства, стан та ефективність використання ресурсів підприємства, рівень доходів, ефективність цінової та асортиментної політики [26].

Забезпечення стійкого та зростаючого рівня прибутковості є невід'ємною частиною стратегії будь-якого успішного підприємства. Показники рентабельності виступають ключовими показниками фінансової стійкості компанії, що відображають його здатність до генерації прибутку відносно витрат. Розгляд цих показників не лише допомагає у розумінні ефективності управління ресурсами, але й слугує орієнтиром для виявлення потенційних проблемних сфер, які можуть потребувати уваги та корекції.

Підвищення рівня рентабельності вимагає комплексного підходу, який охоплює різноманітні аспекти діяльності підприємства. По-перше, важливо постійно вдосконалювати організаційну структуру, виробничі процеси та управлінські практики, щоб оптимізувати витрати та максимізувати ефективність використання ресурсів. По-друге, необхідно інвестувати в технологічний прогрес та модернізацію обладнання для підвищення продуктивності та якості виробництва. Нарешті, ефективне фінансове управління, включаючи оптимізацію фінансових потоків та розробку ефективних стратегій ціноутворення, є важливим чинником для забезпечення стійкості та прибутковості.

Цільове спрямування заходів у порядку організаційних, технічних та економічних ініціатив дозволяє максимізувати позитивний вплив на прибутковість підприємства. Порухення цього порядку може призвести до розриву в ланцюжку покращень та обмежити можливості досягнення бажаних результатів. Таким чином, відповідне виважене втручання в усі аспекти

діяльності є важливим для забезпечення стабільного та продуктивного функціонування підприємства.

На кожному підприємстві важливо передбачати систематичні заходи для збільшення прибутку. У загальному плані такі заходи можуть мати різноманітний характер:

- розширення обсягів виробництва продукції шляхом впровадження нових технологій або підвищення продуктивності праці;
- поліпшення якості виробленої продукції за рахунок удосконалення технологічних процесів та контролю якості;
- оптимізація активів підприємства, включаючи продаж або здачу в оренду зайвого обладнання та іншого майна;
- зниження собівартості продукції, через більш ефективне використання матеріальних ресурсів, оптимізацію виробничих процесів та раціоналізацію використання робочої сили та часу;
- диверсифікація виробництва шляхом розширення асортименту продукції або введення нових товарів на ринок;
- розширення ринків збуту через пошук нових ринків або підвищення конкурентоспроможності на існуючих ринках.

Ці заходи спрямовані на забезпечення стабільного та постійного зростання прибутку підприємства, збереження його конкурентоспроможності та розвиток у майбутньому.

У мінливому та конкурентному світі сучасного бізнесу забезпечення прибутковості є найважливішою метою будь-якого підприємства. Результативна стратегія управління прибутковістю вимагає не лише пошуку шляхів збільшення доходів, а й ефективного контролю витрат та максимізації маржинальності. Висновки, які можна зробити на основі аналізу шляхів забезпечення прибутковості діяльності підприємства, є ключовими для його подальшого розвитку та успішної конкуренції на ринку.

В першу чергу, необхідно ретельно аналізувати та оптимізувати виробничі процеси з метою зменшення витрат та підвищення продуктивності.

Шляхи раціоналізації виробництва та використання передових технологій дозволяють досягти ефективного використання ресурсів та забезпечити стійкий ріст прибутку.

Крім того, важливим аспектом є розвиток маркетингових стратегій та розширення ринків збуту. Адекватна відповідь на потреби ринку, аналіз конкурентної ситуації та пошук нових сегментів споживачів є ключем до збільшення обсягів продажів та, відповідно, прибутку.

Зниження загальних витрат також важливе для досягнення прибутковості. Ефективне управління адміністративними витратами, оптимізація ланцюга постачання та ефективне використання технічних ресурсів дозволяють підприємству збільшити його маржинальність.

Загалом, цілісний підхід до управління прибутковістю передбачає комплексне врахування різних аспектів бізнесу, від оптимізації виробничих процесів до розвитку маркетингових стратегій. Тільки поєднання різних шляхів та системний підхід дозволять підприємству досягти стабільної та стійкої прибутковості у довгостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було ретельно досліджено, проаналізовано та систематизовано теоретичні засади обліку, аудиту та економічного аналізу формування, розподілу і використання прибутку підприємства. На основі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

Проведений аналіз дозволив з'ясувати, що прибуток може розглядатися, як результат різних факторів, таких як виробництво, обіг та інвестиції. Критичний огляд теорій виникнення прибутку дав змогу сформулювати авторське визначення та розкрити його взаємозв'язок з загальною теорією економічного розвитку.

Визначено основні види прибутку та їх класифікацію, що дало можливість краще розуміти природу та джерела формування прибутку на підприємстві. Результати дослідження дали базу для подальшого аналізу фінансових результатів.

Аналіз законодавства та нормативних актів стосовно обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів надав можливість визначити ключові вимоги та стандарти, які необхідно враховувати при веденні обліку та аудиту. Встановлено, що основними нормативно-правовими документами, що регулюють облік доходів, витрат і фінансових результатів підприємств в Україні є: Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, П(С)БО 16 “Витрати”, П(С)БО 15 “Доходи”, Податковий Кодекс України, План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств, організацій та Інструкція про його застосування, Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; накази, розпорядження, листи, роз'яснення міністерств та відомств.

Досліджено організаційні та методичні аспекти обліку доходів та витрат. Результати дослідження дали можливість встановити оптимальні методи обліку доходів та витрат, що сприяли поліпшенню якості фінансової звітності та

прийняттю ефективних управлінських рішень. Узагальнено методику формування, розподілу і використання прибутку підприємства. Дослідження факторів, що впливають на формування прибутку, надало можливість визначити ключові чинники, які варто враховувати при стратегічному плануванні та управлінні фінансами підприємства.

Проведено комплексний аналіз фінансових результатів. Комплексний аналіз фінансових результатів дав змогу отримати повну картину фінансового стану підприємства та виявити ключові тенденції, що є основою для розроблення стратегій подальшого розвитку. Проведений аналіз дає змогу побачити коливання у фінансовій діяльності підприємства. У 2022 році спостерігається зниження прибутку на 4.11% відносно 2021 року, але в 2023 році відбувається значне зростання на 128.24% . Окрім цього, собівартість реалізації послуг стрімко зросла від 1749.40 тис. грн. у 2021 році до 4262.00 тис. грн. у 2023 році. Підприємству варто розробити стратегію управління доходами, щоб уникнути збитків та стабілізувати рівень прибутку.

Досліджено показники рентабельності, що дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Показники рентабельності підприємства відображають значні коливання, що свідчить про неефективне використання ресурсів підприємства. Рентабельність реалізації послуг (продажу) підприємства мала позитивну динаміку з 2021 до 2022 року, збільшившись з -0.47% до 2.70%, але в 2023 році значення знову знизилася до 0.01%. Коефіцієнт рентабельності активів показує різке покращення з -7.60% у 2021 році до 73.13% у 2022 році, але потім знову знижується до 0.52% у 2023 році. Рентабельність продажу знизилася на 2.88 %, а рентабельність власного капіталу на 1130%. Стабілізація рівня рентабельності важлива для керівництва та інвесторів, оскільки відображає можливість генерувати прибуток та покривати витрати підприємства.

Глибокий аналіз теоретичних засад обліку та аудиту прибутку дав змогу зрозуміти основні концепції та підходи до визначення прибутку, а також виявити ключові аспекти, що впливають на його формування та розподіл.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73 (зі змінами від 07.11.2023 р. №624). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансової звітності”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
5. Бланк О. І., Ситник Г. В., Андрієць В. С. Управління фінансами підприємств : підручник, – 2-ге видання, перероблено і доповнено. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2017. 792с.
6. Гладких Т. В. Фінансовий облік: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2017. 480 с.
7. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник. Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2015. 714 с.
8. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України : підручник. Київ : Видавництво А.С.К., 2012. 784 с.
9. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит». 7-ме вид., доп. І перероб. Житомир: ПП «Рута», 2016. 832 с.
10. Задорожна Н. В. Мікроекономічна теорія виробництва та витрат: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 219 с.
11. Коробов М. Я. Фінансово – економічний аналіз діяльності підприємств: навчальний посібник. Київ : Знання, 2012. 294 с.

12. Кривицька О. Р. Система контролю діяльності компаній зі страхування життя як інформаційний ресурс. *Проблеми економіки*. 2019. №1. С. 191–198. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2019-1-191-198>
13. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : Знання, 2013. 375 с.
14. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 418 с.
15. Фактори зростання прибутку підприємства / Спіфанова І. Ю, Гуменюк В. С. / *Молодий вчений*. 2016. 46-49 с.
16. Слав'юк Р. А. Словник економічних термінів. — Львів : Простір-М, 2022. — 190 с.
17. Шваб Л. І. Економіка підприємства: підручник. Київ: Каравела, 2015. 416 с.
18. Іванюк Т. Ю. Теоретичні засади управління прибутком підприємства. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua>.
19. Куцик В. І., Лупак Р. Л., Годованюк М. А. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням і використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства. *Бізнес Інформ*. 2017. №1. С. 167-171.
20. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2016-2017 років. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-audit>.
21. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII (зі змінами № 524-IX від 04.03.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
22. Іванова Н.А. Внутрішній аудит: ключовий інструмент ефективного управління сучасною організацією. URL: <https://lib.udau.edu.ua/handle/12345678>.
23. Гудкова В., Творонович В., Черевань Ю. Обґрунтування заходів підвищення прибутковості підприємства. *Збірник наукових праць Державного*

економіко-технологічного університету транспорту. 2016. С. 166-177. URL: <http://nbuv.gov.ua>.

24. Гарасим П. М., Воляник Г. М., Гарасим М. П. Організація обліку : навчальний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2018. 300 с.

25. Атамас П. Й. Фінансовий облік : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 356 с.

26. Ільїна С., Верхоглядова Н., Шило В. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 536 с.

27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами і доповненнями від 18.03.2011 р. № 372). URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318 (зі змінами і доповненнями від 18.03.2011 р. № 372). URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

29. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік : навчальний посібник. Київ : Знання, 2016. 663 с.

30. Фінансовий облік: навчальний посібник : [для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти] / за ред. І. Ф. Баланюка, Н. І. Пилипів, Т. М. Гнатюка та колективу авторів. Електронне видання. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. 650 с.

31. Шара С. Ю., Бідюк О. О. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.

32. Шкроміда Н. Я. Обліково-аналітичне забезпечення управління структурними компонентами потенціалу підприємства: теоретичний аспект. *Фаховий науково-виробничий журнал «Облік і фінанси»*. № 4 (86). 2019. С.155-161.

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 “Фінансові витрати”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. №415 (зі змінами і доповненнями). URL: <http://liga.net/>.

34. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

35. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (з наступними змінами і доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

36. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

37. Економічний аналіз діяльності суб’єктів господарювання. Посібник / В. В. Шкроміда, М. М. Василюк, Т. М. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2016 – 219 с.

38. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 688 с.

39. Кобилянська О. І. Фінансовий облік: навчальний посібник. Київ: Знання, 2018. 473 с.

Дата звіту	01.03.2021
Період	2020 рік, 12 міс

Фінансова звітність малого підприємства

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	0.00
накопичена амортизація	1002	0.00	0.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	0.00
Основні засоби:	1010	0.00	0.00
первісна вартість	1011	0.00	0.00
знос	1012	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	0.00
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0.00	0.00
Інші необоротні активи	1090	0.00	0.00
Усього за розділом I	1095	0.00	0.00
II. Оборотні активи Запаси:	1100	0.00	0.00
у тому числі готова продукція	1103	0.00	0.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	0.00
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	0.00	6.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0.00	0.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	0.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0.00	0.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Г роші та їх еквіваленти	1165	0.00	19.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	0.00
Інші оборотні активи	1190	0.00	0.00
Усього за розділом II	1195	0.00	25.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	0.00
Баланс	1300	0.00	25.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	0.00	10.00
Додатковий капітал	1410	0.00	0.00
Резервний капітал	1415	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0.00	2.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	10.00
Усього за розділом I	1495	0.00	2.00
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0.00	0.00
Короткострокові кредити банків	1600	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	0.00
товари, роботи, послуги	1615	0.00	20.00
розрахунками з бюджетом	1620	0.00	1.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	0.00
розрахунками зі страхування	1625	0.00	0.00
розрахунками з оплати праці	1630	0.00	1.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	0.00
Інші поточні зобов'язання	1690	0.00	0.00
Усього за розділом III	1695	0.00	23.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	0.00
Баланс	1900	0.00	25.00

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	190.00	0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	23.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	0.00	0.00
Інші операційні витрати	2180	0.00	0.00
Інші доходи	2240	0.00	0.00
Інші витрати	2270	165.00	0.00
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	190.00	0.00
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	188.00	0.00
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	2.00	0.00
Податок на прибуток	2300	0.00	0.00
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	2.00	0.00

Дата звіту	16.03.2022
Період	2021 рік, 12 міс
КАТОТТГ	UA26040190000081578
Кількість працівників	2

Фінансова звітність малого підприємства

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	6.80	61.20
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		0.30
Г роші та їх еквіваленти	1165	19.00	192.40
Усього за розділом II	1195	25.80	253.90
Баланс	1300	25.80	253.90

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10.00	10.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2.30	-17.00
Неоплачений капітал	1425	10.00	2.20
Усього за розділом I	1495	2.30	-9.20
товари, роботи, послуги	1615	20.30	27.70
розрахунками з бюджетом	1620	0.90	40.60
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.50	
розрахунками зі страхування	1625	0.50	1.50
розрахунками з оплати праці	1630	1.80	5.40
Інші поточні зобов'язання	1690		187.90
Усього за розділом III	1695	23.50	263.10
Баланс	1900	25.80	253.90

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 373.60	190.80
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 749.40	23.00
Інші операційні витрати	2180	643.50	
Інші витрати	2270		165.00
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2 373.60	190.80

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	2 392.90	188.00
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-19.30	2.80
Податок на прибуток	2300		0.50
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-19.30	2.30

Дата звіту	23.02.2023
Період	2022 рік, 12 міс
КАТОТТГ	UA26040190000081578
Кількість працівників	1

Фінансова звітність малого підприємства

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	61.20	59.90
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0.30	
Г роші та їх еквіваленти	1165	192.40	96.40
Усього за розділом II	1195	253.90	156.30
Баланс	1300	253.90	156.30

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10.00	10.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-17.00	97.30
Неоплачений капітал	1425	2.20	2.20
Усього за розділом I	1495	-9.20	105.10
товари, роботи, послуги	1615	27.70	16.90
розрахунками з бюджетом	1620	40.60	8.80
розрахунками зі страхування	1625	1.50	
розрахунками з оплати праці	1630	5.40	
Інші поточні зобов'язання	1690	187.90	25.50
Усього за розділом III	1695	263.10	51.20
Баланс	1900	253.90	156.30

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 276.00	2 373.60
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 963.80	1 749.40
Інші операційні витрати	2180	198.80	643.50
Інші доходи	2240	0.90	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2 276.90	2 373.60
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	2 162.60	2 392.90

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	114.30	-19.30
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	114.30	-19.30

Дата звіту	22.01.2024
Період	2023 рік, 12 міс
КАТОТТГ	UA26040190000081578
Кількість працівників	2

Фінансова звітність малого підприємства

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
первісна вартість	1011		247.30
знос	1012		247.30
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	59.90	70.50
Г роші та їх еквіваленти	1165	96.40	21.30
Витрати майбутніх періодів	1170		160.00
Усього за розділом II	1195	156.30	251.80
Баланс	1300	156.30	251.80

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10.00	10.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	97.30	98.50
Неоплачений капітал	1425	2.20	2.20
Усього за розділом I	1495	105.10	106.30
товари, роботи, послуги	1615	16.90	32.90
розрахунками з бюджетом	1620	8.80	95.00
розрахунками зі страхування	1625		3.80
розрахунками з оплати праці	1630		13.80
Інші поточні зобов'язання	1690	25.50	
Усього за розділом III	1695	51.20	145.50
Баланс	1900	156.30	251.80

Звіт про фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 194.70	2 276.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	4 262.00	1 963.80
Інші операційні витрати	2180	931.40	198.80
Інші доходи	2240		0.90

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	5 194.70	2 276.90
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	5 193.40	2 162.60
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1.30	114.30
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1.30	114.30